

BEZMİÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ ÇALIŞTAYI-I
SONUÇ RAPORU

TEMMUZ 2021

İÇİNDEKİLER

1. Çalıştayın Amacı	6
2. Çalıştay Hazırlık Süreci	6
3. Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitim-Öğretim Deneyimlerini Sorgulayan Soru Formunun İçeriği	7
4. Verilerin Toplanması	8
5. Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitim-Öğretim Deneyimlerine Yönelik Verdikleri Yanıtların Analizleri.....	8
6. Çalıştay Programı.....	8
6.1. Panel 1: Öğrenci Deneyimlerinin Paylaşılması	9
6.2. Panel 2: ERASMUS+ Deneyimlerinin Paylaşılması.....	9
6.3. Panel 3: Mezun Deneyimlerinin Paylaşılması	10
6.4. Panel 4: Hemşirelikte Kuramsal Eğitim Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri	11
6.4.1. Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitim-Öğretim Deneyimlerine Ait Bulgular	12
6.4.1.1. Soru Formunu Yanıtlayan Öğrencilere Ait Bilgiler.....	12
6.4.1.2. Teorik/Kuramsal Derslere Yönelik Bulgular	14
6.4.1.2.1. Tema-1: İçerik	14
6.4.1.2.1.1. ‘Ders İçeriği’ne ait Alt Temalar;	14
6.4.1.2.1.1.1. Yoğunluk.....	14
6.4.1.2.2. Tema-2: Derslerin İşlenişi	15
6.4.1.2.2.1. Ders İşlenişine ait Alt Temaları;.....	15
6.4.1.2.2.1.1. Dikkat ve Motivasyon.....	15
6.4.1.2.2.1.1.1. ‘Dikkat ve Motivasyon’ Alt Temasına ait Kategoriler;.....	15
6.4.1.2.2.1.2. Online Eğitim	16
6.4.1.3. Dersin Öğretim Üyesi/Elemanlarına Yönelik Geri Bildirimler	17
6.4.1.3.1. Tema 1: İlgi ve Özen.....	17
6.4.1.3.2. Tema 2: Yetkinlik	17
6.4.1.4. Sınav ve Ödevlerle İlgili Geri Bildirimler	18
6.4.1.4.1. Sınavlar	18
6.4.1.4.1.1. ‘Sınavlar’a Yönelik Deneyimlerin Alt Temaları	18
6.4.1.4.1.1.1. Sınav Sorularının İçeriği	18
6.4.1.4.1.1.2. Sınavların Zorluk Düzeyi.....	18
6.4.1.4.1.1.3. Soru Tipi.....	19
6.4.1.4.1.1.4. Soru Sayısı.....	19
6.4.1.4.1.1.5. Soruların Anlaşılması	19
6.4.1.4.1.1.6. Online Sınavlar	19

6.4.1.4.2. Ödevler	20
6.4.1.4.2.1. ‘Ödevler’e Yönelik Deneyimlerin Alt Temaları	20
6.4.1.4.2.1.1. Ödev Adedi.....	20
6.4.1.4.2.1.2. Ödev İçerikleri ve Veriliş Amacı	20
6.4.1.4.2.1.3. Ödev Değerlendirmeleri ve Öğrenci Notuna Etkisi.....	21
6.4.1.4.2.1.4. Ödevlere Yönelik Geri Bildirim Almak	21
6.5. Panel 5: Hemşirelikte Laboratuvar Uygulamaları Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri	21
6.5.1. Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü	
Öğrencilerinin Laboratuvar Uygulamalarına Yönelik Geri Bildirimler	24
6.5.1.1. Tema 1: Uygulama Süreci.....	24
6.5.1.1.1. ‘Uygulama Süreci’ne ait Alt Temalar	24
6.5.1.1.1.1. Uygulamanın Anlatılması	24
6.5.1.1.1.1.1. ‘Uygulamanın Anlatılması’ Alt Temasına Ait Kategori	24
6.5.1.1.1.1.1.1. Uygulamanın Teorik Bilgisi Verildikten Sonra Öğrenciye Yaptırılması	24
6.5.1.1.1.2. Uygulamanın Planlanması / İçeriği	25
6.5.1.1.1.2.1. Olumlu geri bildirimler;	25
6.5.1.1.1.2.2. Olumsuz geri bildirimler	25
6.5.1.2. Tema 2: Uygulama Verimi.....	25
6.5.1.2.1. ‘Uygulama Verimi’ne ait Alt Temalar	25
6.5.1.2.1.1. Laboratuvar Malzemeleri	25
6.5.1.2.1.1.1. ‘Laboratuvar Malzemeleri’ Alt Temasına Ait Kategori	25
6.5.1.2.1.1.1.1. Bireysel Uygulama Yapma İmkânı.....	25
6.5.1.2.1.2. Laboratuvar Fiziki Koşulları.....	26
6.5.1.3. Tema 3: Bireysel Uygulama	26
6.5.1.3.1. ‘Bireysel Uygulama’ya ait Alt Temalar	26
6.5.1.3.1. Sınıfın Gruplara Ayrılması	26
6.5.1.3.1.1. ‘Sınıfın Gruplara Ayrılması’ Alt Temasına Ait Kategoriler	26
6.5.1.3.1.1.1. Her Öğrenciye Uygulama İmkânı Sağlama	26
6.5.1.3.1.1.2. Bekleme Süresinde Artış	27
6.6. Fiziki Koşullar, Teknik Alt Yapı, Sosyal, Kültürel, Sportif Faaliyetlere Yönelik	
Deneyimler ve Görüşler	28
6.7. Panel 5: Hemşirelikte Uygulamalı Eğitim Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri	30
6.7.1. Öğretim Elemanından Kaynaklı Sorunlar	32
6.7.2. Öğrenciden Kaynaklı Sorunlar.....	32
6.7.3. Uygulama Alanlarından/Fizik Ortamdan Kaynaklanan Sorunlar	33
6.7.4. Klinik Hemşirelerden Kaynaklanan Sorunlar	33

6.7.5.	Sağlık Ekibi Üyelerinden Kaynaklanan Sorunlar.....	34
6.8.	Bezmi Alem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Klinik Uygulamaya Yönelik Geri Bildirimleri.....	34
6.8.1.	Tema 1: Pandemi Döneminde Klinik Uygulama.....	35
6.8.2.	‘Tema 2: Sürekli Ulaşılabilir Rehberlik’in Kategorileri.....	35
6.8.2.1.	<i>Sorumlu Öğretim Elemanları</i>	35
6.8.2.2.	<i>Hemşireler</i>	36
6.8.3.	Tema 3: Hemşirelik Uygulamalarına Yönelik Beceri Geliştirme.....	37
6.8.4.	Tema 4: Klinik Uygulama Alanları ve Rotasyonlar.....	37
6.8.5.	Tema 5: Klinik Uygulama Saati/Sıklığı ve Zamanı.....	39
6.8.6.	Tema 6: Devamsızlık Hakkı.....	39
6.8.8.	Tema 8: Sosyal Haklar	39
6.9.	Erasmus+ Programına Yönelik Geri Bildirimler	40
7.	Hemşirelik Öğrencileri Çalıştayı-I Değerlendirme ve Memnuniyet Anketi Sonuçları	42

Çalıştay Düzenleme Komitesi

Prof. Dr. Türkinaz AŞTI

Dr. Öğr. Üyesi Nesrin İLHAN

Öğr. Gör. Nareg DOĞAN

Arş. Gör. Yasemin ADIGÜZEL

Öğrenci Hümevra SARUHAN

Öğrenci Zeynep Ahsen ALTUNTAŞ

Öğrenci Elif Nur BULUT

Öğrenci Beyza ŞAHİN

1. Çalıştayın Amacı

Akreditasyon alışmaları kapsamında, Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakóltesi Hemşirelik Bölümünde eğitim-öğretimin geliştirilmesine katkıda bulunması için planlanan bu çalıştayda öğrencilerin eğitim-öğretim deneyimlerinin keşfedilmesi amaçlanmıştır.

2. alıştay Hazırlık Süreci

alıştay öncesinde hemşirelik bölümü akreditasyon komisyonu toplantılarında mevcut eğitim-öğretim faaliyetlerinin öğrenci perspektifinden anlaşılması ve bu faaliyetlerinin iyileştirilmesine yönelik görüşler sunulmuştur. Bu doğrultuda alıştay öncesinde kuramsal eğitim, laboratuvar ve klinik uygulamalara yönelik öğrencilerin deneyimleri 3 adet sorudan oluşan bilgi formu ve 16 açık uçlu sorudan oluşan bir anket oluşturulmuştur. Bu anket online olarak toplanmıştır. Bununla birlikte yurt dışı öğrenci değişim programlarına, üniversite kulüp faaliyetlerine, hemşirelikle ilgili çeşitli dernek faaliyetlerine katılım gösteren öğrencilerle görüşülmüş ve hem sözlü hem de e-posta olarak panelist olmaya davet edilmişlerdir.

Ayrıca farklı kurum ve alanlarda çalışma deneyimi olan mezunlarımız ile görüşülerek alıştay programından bahsedilmiş ve hem sözlü hem de e-posta yoluyla panelist olmaya davet edilmişlerdir.

alıştay programı öğrencilerden gelen anket sonuçları, mezunların görüşleri dikkate alınarak alıştay düzenleme komitesi üyeleri tarafından son halini almıştır. alıştay duyurusu, üniversitenin kurumsal iletişim destekleri ile öğrenciler, mezunlar ve moderatör olacak öğretim üyeleri ile e-posta yolu ile paylaşılmıştır. Ayrıca üniversite web sayfası ile hemşirelik bölümüne ait sosyal medya hesaplarından da duyurular yapılmıştır.

Çalıştaya katılımcılarına ait veriler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1: Çalıştay Katılımcı Dağılımı (N: 244)

KATILIMCILAR		n	%
Kurum İçi Katılımcılar	Çalıştay'da panel başkanı olarak görev alan Öğretim Üyesi / Elemanı	6	2,4
	Öğretim Üyesi / Elemanı	5	2,04
	Hemşirelik Öğrencisi	203	83,19
	Çalıştay'da düzenleme kurulu üyesi / panel başkanı / panelist/olarak görev alan hemşirelik öğrencisi	16	6,5
	Bölümümüz mezunu panelist	1	0,4
Kurum Dışı Katılımcılar	Panellerde düzenleme kurulu üyesi / oturum başkanı / konuşmacı Öğretim Üyesi	4	1,6
	Bölümümüz mezunu panelist	3	1,6
	Bölümümüz mezunu hemşire	2	0,8
	Hemşire	4	1,6
Toplam		244	100

3. Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitim-Öğretim Deneyimlerini Sorgulayan Soru Formunun İçeriği

1. Öğrencilerin sınıf, cinsiyet ve yaşı,
2. Teorik derslerin işlenişi ile ilgili görüş ve önerileri,
3. Laboratuvar uygulamalarının işlenişi ile ilgili görüş ve önerileri,
4. Klinik uygulama derslerinin işlenişi ile ilgili görüş ve önerileri,
5. Sınavlar ve ödevlerle ilgili görüş ve önerileri,
6. Fakülte yönetimi ve idari personeller ile iletişim,
7. Öğretim elemanları ile iletişim,
8. Fiziki koşullar, teknik alt yapı,
9. Sosyal, kültürel, sportif faaliyetlere ilişkin görüşleri ve katılımları,
10. Erasmus olanakları hakkındaki görüşleri,
11. Kongre ve sempozyum katılımları

4. Verilerin Toplanması

250 öğrenciden 155'ine ait veriler 13.10.2020-29.10.2020 tarihleri arasında Google formlar üzerinden oluşturulan soru formu ile toplanmıştır.

5. Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitim-Öğretim Deneyimlerine Yönelik Verdikleri Yanıtların Analizleri

Öğrencilerin demografik bilgileri için *yüzdellik*, açık uçlu soruların yanıtları için ise *içerik analizi* yapılmıştır. Veriler çalıştay düzenleme komitesi tarafından analiz edilmiştir. Sonuçlar panelist öğrenciler ile paylaşılarak analiz tamamlanmıştır.

6. Çalıştay Programı

Düzenleme komitesinde; Prof. Dr. Sayın Türkinaz AŞTI' nın, Dr. Öğr. Üyesi Nesrin İLHAN' ın, Öğr. Gör. Nareg DOĞAN' ın, Arş. Gör. Yasemin ADIGÜZEL' in, 4. sınıf öğrenci temsilcisi Hümevra SARUHAN' ın, 3. sınıf öğrenci temsilcisi vekili Zeynep Ahsen ALTUNTAŞ' ın, 2. sınıf öğrenci temsilcisi Elif Nur BULUT' un ve 1. sınıf öğrenci temsilcisi Beyza ŞAHİN' in yer aldığı çalıştay, Dr. Öğr. Üyesi Nesrin İLHAN' ın başkanlığında yürütülmüş olup, Bölüm Başkanımız Prof. Dr. Sayın Türkinaz AŞTI' nın açılış konuşması ile başlamıştır.

Bölüm Başkanımız Prof. Dr. Sayın Türkinaz AŞTI açılış konuşmasında eğitimin kalitesini değerlendirmede öğrenci çalıştayının öneminden bahsetmiştir. Hemşirelik Bölümü Lisans eğitim programımızın akreditasyonu için Hemşirelik Eğitim Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği' ne (HEPDAK) başvuruda bulunduğumuzu ve başvurumuzun HEPDAK tarafından kabul edildiğini hatırlatmıştır. Hatırlatmalarının ardından bu çalıştayın sonucunda elde edilecek verilerin bölümümüz akreditasyon çalışmaları kapsamında çok yararlı olacağını belirtmiştir. Bölümümüz akademisyenleri ve öğrencileri tarafından gerçekleştirilen çalıştayda düzenleme kurulu üyelerine, panellerde oturum başkanlığı yapan ve konuşmacı olan öğretim üyelerine teşekkürlerini ileterek sözlerini tamamlamıştır.

Çalıştay programı 6 panelden oluşmaktadır. Bunlar;

- Panel 1: Öğrenci Deneyimlerinin Paylaşılması
- Panel 2: ERASMUS Deneyimlerinin Paylaşılması
- Panel 3: Mezun Deneyimlerinin Paylaşılması
- Panel 4: Hemşirelikte Kuramsal Eğitim Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

- Panel 5: Hemşirelikte Laboratuvar Uygulamaları Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri
- Panel 6: Hemşirelikte Uygulamalı Eğitim Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri'dir.

6.1. Panel 1: Öğrenci Deneyimlerinin Paylaşılması

Öğrencilerimizin çalışay öncesinde hazırlanan sorulara verdiği yanıtların paylaşılacağı oturumlara geçmeden önce 3 adet panel hazırlanmıştır. Bunlardan ilki Hemşirelik Bölümümüz öğrencilerinin deneyimlerinin paylaşıldığı oturumdur. Bu kapsamda Öğr. Gör. Nareg DOĞAN ve 4. sınıf öğrencisi Recep TANER' in panel başkanlığında; 1. sınıf öğrencisi Beyza ŞAHİN, 2. sınıf öğrencisi Beyza KABA, 3. sınıf öğrencisi Şeyma ÇOPUR ve 4. sınıf öğrencileri Yeşim AHLATCI ve Berke YAZAR panelist olarak yer almıştır.

sınıf öğrencisi Beyza ŞAHİN ve 2. sınıf öğrencisi Beyza KABA, hemşirelik mesleğini ve Bezmialem Vakıf Üniversitesi'ni seçmeye nasıl karar verdiklerini belirterek sunumlarına başlamışlardır. Sunumlarının devamında teorik derslerin, laboratuvar ve klinik uygulamaların nasıl işlendiğini, edindikleri kazanımları aktarmışlardır. 3. sınıf öğrencisi Şeyma ÇOPUR, 4. sınıf öğrencileri Yeşim AHLATCI ve Berke YAZAR Hemşirelik Bölümündeki kazanımlarını aktardıktan sonra;

Şeyma ÇOPUR, Sosyal Gelişim ve Sorumluluk Kulübü'nde yürüttüğü yönetim kurulu faaliyetlerini ve kendisine katkılarını,

Yeşim AHLATCI, Türk Hemşireler Derneği Öğrenci Komisyonu'nda yaptıkları faaliyetleri, bu faaliyetler sayesinde mesleki örgütlenmenin önemini kavradıklarını,

Berke YAZAR da Öğrenci Hemşireler Derneği'nde yürüttükleri faaliyetleri ve gelecek dönem için planlarını aktarmıştır.

6.2. Panel 2: ERASMUS+ Deneyimlerinin Paylaşılması

Bu panelde Dr. Öğr. Üyesi Sema BAYRAKTAR ve 4. sınıf öğrencisi Arjin DURSUN' un panel başkanlığında, 4. sınıf öğrencileri; Arjin DURSUN, Yağmur YILMAZ, Selma AKSOY ve Hilal TELLİOĞLU panelist olarak yer almıştır. 4. sınıf öğrencileri ERASMUS programına katılmaya nasıl karar verdiklerini, hangi ülkelerde staj yaptıklarını/öğrenim gördüklerini, ERASMUS+ programı katılım koşullarını, konaklama, eğitim-öğretim faaliyetlerinin nasıl yürütüldüğünü ve öğrencinin bu süreçlerde yapması gerekenleri aktararak konuşmalarına başlamışlardır.

Arjin DURSUN, 2. sınıf gz döneminde İtalya Padova niversitesi'nde aldığı kuramsal ve klinik eğitim ile, katıldığı sosyal faaliyetler ve konaklama süreçlerini paylaşmıştır. Bu deneyimlerinin hemşirelik eğitimine katkısını anlatmıştır.

Yağmur YILMAZ, 2018-2019 döneminde Litvanya Kauna Uygulamalı Bilimler niversitesi'ndeki kuramsal ve klinik uygulama deneyimlerini paylaşmıştır. Derslerin işlenişindeki benzerlikleri/farklılıkları, yabancı dil kullanmaya yönelik deneyimlerini

Selma AKSOY Litvanya Kauna Uygulamalı Bilimler niversitesi'ndeki deneyimleri ile tanıştığı öğrencilerle arkadaşlık ilişkilerini pekiştiren niversite faaliyetlerini gidilen ülkenin sosyal ve kültürel faaliyetleri kapsamında Kaunas kentinde katıldığı '*Let's Talk Kaunas*' isimli etkinliğin farklı ülkelerden kişilerle tanışma ve İngilizcesini geliştirmesine katkılarını paylaşmıştır.

Hilal TELLİOğLU Litvanya Šiauliai State College kuramsal ders/klinik uygulama eğitimi ve sosyal faaliyetlere katılım deneyimlerini paylaşmıştır. Farklı bir deneyim olarak *Uluslararası Sağlık Bilimleri đrenci Konferansı*'na katılım ve iki adet poster bildiri sunumundan bahsetmiştir.

Bu panelde tüm konuşmacı ğrencilerimiz ERASMUS deneyimlerinin hemşirelik eğitimlerine katkısını belirttikten sonra ERASMUS Koordinatörümüz Dr. Öğr. Üyesi Sayın Sema BAYRAKTAR' a teşekkür ederek konuşmalarını bitirmiştir.

6.3. Panel 3: Mezun Deneyimlerinin Paylaşılması

Bu panelde Dr. Öğr. Üyesi zcan ERDOğAN ve 4. sınıf ğrencisi Melike ONAR' ın panel başkanlığında; Mezun Arş. Gör. Yasemin ADIGÜZEL, Mezun Hemşire Emre AKKUŞ, Mezun Hemşire Merve MODEY ve Mezun Hemşire Kübra YILGÖR panelist olarak yer almıştır. Mezun Hemşire Kübra ŐENTÜRK teknik aksaklıklardan dolayı sunumunu gerçekleştirememiştir.

Yasemin ADIGÜZEL, hemşirelik mesleğini seçmeye nasıl karar verdiğini, hemşirelik eğitiminde yüksek lisans yapmaya karar vermesinde etkili derslerini / klinik uygulama ve intörnlük deneyimlerini lisans eğitimi boyunca kongre katılım ve bildiri sunumu süreçlerini paylaşmıştır. Bununla birlikte bölümümüz bünyesinde gerçekleşen I. Ulusal Bezmialem Vakıf Üniversitesi Hemşirlik ğrencilerinin Bilime Yolculuğu Kongresi'nin düzenlenmesindeki rol ve sorumluluklarını ve faaliyetlerini paylaşmıştır. Son olarak yüksek lisans eğitimine başvuru

hazırlık ve lisansüstü dersleri ile araştırma görevlisi olarak çalışma deneyimlerinden bahsetmiştir.

Emre AKKUŞ, lisans eğitiminde beş yıl Hemşirelik Bölümü sınıf temsilciliği, bir yıl vekaleten bölüm temsilciliği, Kızılay Kulübü yönetim kurulu üyeliği yaptığını, Sağlıkın Renkleri Hemşirelik Kulübü'nün kurucu üyesi ve bir dönemde başkanlık deneyimlerinden bahsetmiştir. Bu faaliyetlerin lisans dönemi eğitim-öğretim sürecine ve meslek yaşamına katkılarını paylaşmıştır. Son olarak farklı kurumlarda çalışma deneyimlerini paylaşmıştır.

Merve MODEY üniversite ve hemşirelik bölümünü seçme sürecini, Türkiye'nin ilk sağlık üniversitesi olması sebebiyle Bezmialem ailesine katıldığını, lisans eğitiminde Proje Cofaktor etkinliğine katıldığını, ERASMUS programı ile Portekiz'e gittiğini, Cerrahi Hastalıkları ve Hemşireliğinde intörn programını tamamladığını ve bu deneyimlerinin meslek ve yüksek lisans hayatındaki olumlu etkilerini aktarmıştır. Özel hastane ve devlet hastanesi deneyimlerinden söz eden MODEY, özellikle kırsalda lisans mezunu hemşirelere ihtiyaç olduğunu vurgulamıştır.

Kübra YILGÖR, lisans eğitiminde dört yıl Hemşirelik Bölümü sınıf temsilciliği, 2 yıl bölüm temsilciliği yaptığını, Hemşirelik Haftalarının düzenlenmesinde aktif olarak çalıştığını bu sayede öğretim elemanlarıyla, üniversitenin farklı departmanlarıyla ve arkadaşlarıyla iletişim halinde olmanın çözüm odaklı olmasını sağladığını ve hemşirelik yaparken iletişim anlamında onu geliştirdiğini, şu an Diyabet Hemşireliği görevini yaparken bunun yararlarını gördüğünü aktarmıştır.

6.4. Panel 4: Hemşirelikte Kuramsal Eğitim Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Bu panelde Prof. Dr. Türkinaz AŞTI ve 2. sınıf öğrencisi Betül ÇAKIR' ın panel başkanlığında; Prof. Dr. Hülya KAYA, 2. sınıf öğrencisi Elif Nur BULUT panelist olarak yer almıştır. Elif Nur BULUT çalıştay öncesinde öğrencilerimizin bölümümüz eğitim faaliyetlerini değerlendirdiği soruların analizini sunmuştur.

Prof. Dr. Hülya KAYA, hemşirelik eğitiminde kuramsal yapının öneminden bahsederek konuşmasına başlamıştır, kuramsal yapının oluşturulmasında hemşirelik mesleğinin temel değerlerinin dikkate alınması gerektiğini vurgulamıştır. Kuramsal programın yapılandırılmasında politikalar ve yasalar gibi dış faktörlerle beraber mesleki etik ve meslek felsefesi gibi iç faktörlerin önemini vurgulamıştır. Hemşirelik eğitiminde kuramsal ve klinik uygulamaya ders faaliyetleri ve işlenişi ile ilgili önemli bilgiler paylaşmıştır.

Sayın KAYA, 2005 yılından günümüze kadar taradığı çalışmalarda, öğrencilerin teorik eğitim ile ilgili geri bildirimleri şöyle sıralamıştır.

- Ders saatinin fazla olması,
- Kuramsal derslerin art arda verilmesi,
- Bütün gün aynı dersin, aynı hoca ile işlenmesi,
- Meslek derslerinin haftada 3 gün olması (yoğun olması),
- Meslek derslerinin tek dönemde verilmesi,
- Programda boş gün olmaması,
- Ders materyallerinin yetersiz olması,
- Kuramsal bilginin kısmen yeterli olması,
- Kuramsal bilginin kısmen yeterli veya yetersiz olması (çoğunlukla yetersiz),
- Öğretim elemanlarının yeterli donanımda olmaması,
- Öğretim elemanlarının ilgisiz olması,
- Uygulamadan çok teoriye ağırlık verilmesi ve teori ile uygulamanın çatışması

Prof. Dr. Hülya KAYA sözlerine, öğrencilerin bir derste aldığı bilgiyi diğer derslerde kullanmadığını bu sebeple bilgiyi anlamada ve yorumlamada sorunlar yaşadığı ekleyerek devam etmiştir. Öğrenme eyleminin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor (devinimsel) alanlarda olması gerektiğini ama Hemşirelik eğitimi müfredatına baktığımızda daha çok bilişsel alana yönelik hedefler, ders programları olduğunu eklemiştir. Ayrıca bu durumun sadece hemşirelik eğitiminde değil diğer tüm akademik alanlarda da olduğunu vurgulamıştır. Öğrencilere teorik derslerde bilgi yüklemeyi değil bilgiyi ulaşmanın öğretilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Sayın KAYA, sorunlara yönelik öneriler sunarak sunumunu sonlandırmıştır.

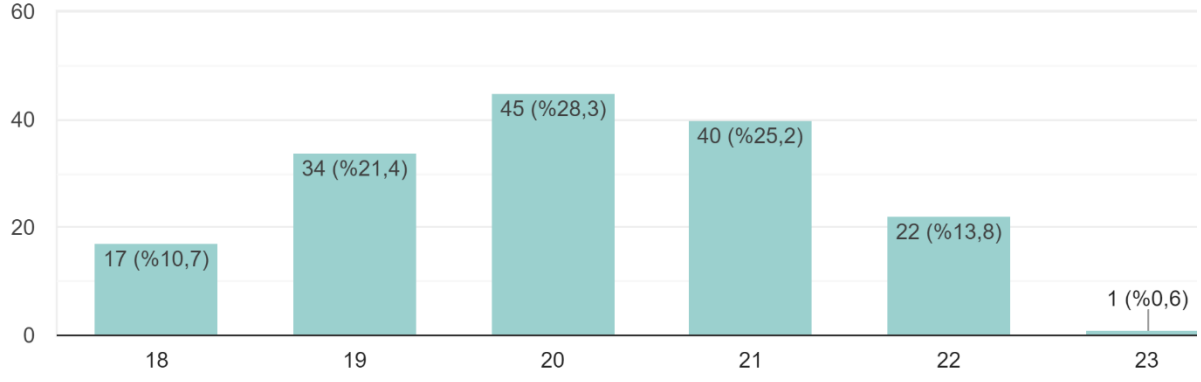
Bu öneriler;

- ✓ Eğitim programlarının akredite olması,
- ✓ Eğitim programlarında minimum yeterliklerin belirlenmesi
- ✓ Entegrasyonun sağlanmasıdır (kuramsal uygulama, eğitim kurumları uygulama alanları gibi).

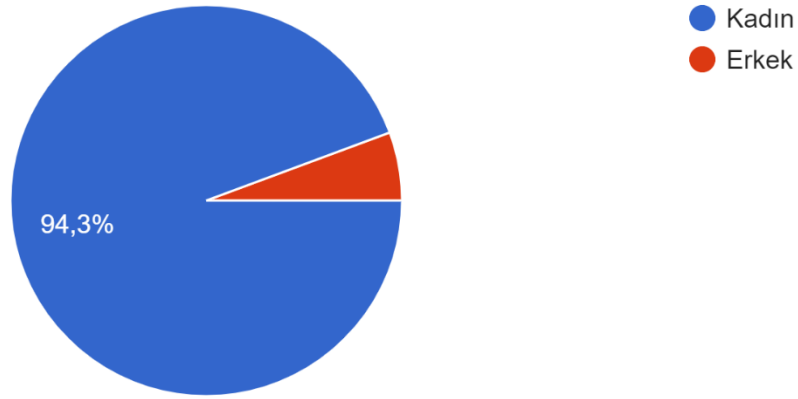
6.4.1. Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitim-Öğretim Deneyimlerine Ait Bulgular

6.4.1.1. Soru Formunu Yanıtlayan Öğrencilere Ait Bilgiler

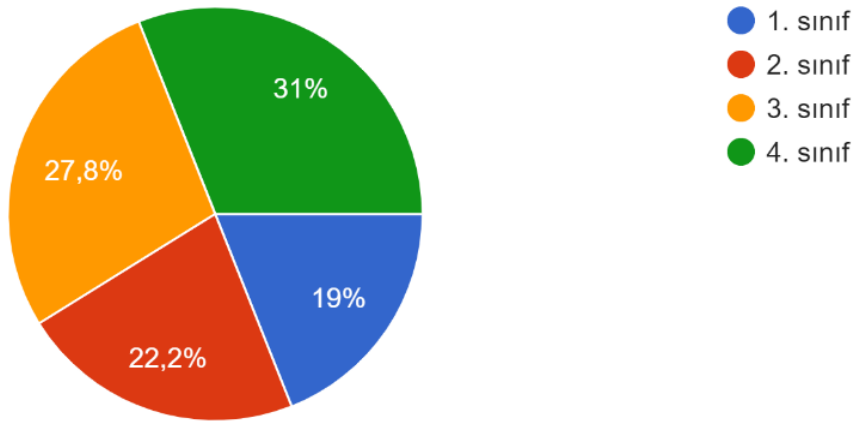
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümü öğrencilerinin %62'si soru formunu yanıtlamıştır.

Tablo 2: Öğrencilerin Yaş Dağılımı

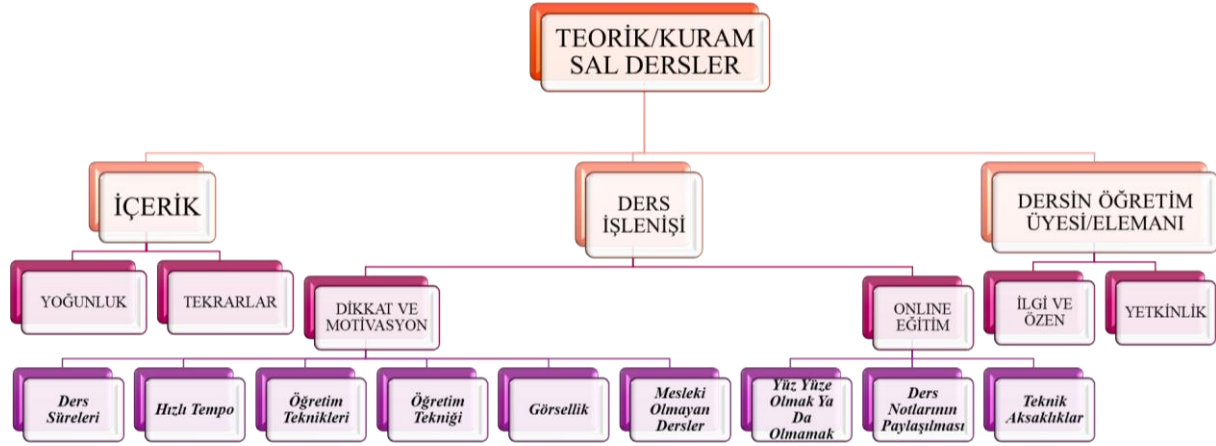
Şekil 1: Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımı

Şekil 2: Ankete Katılan Öğrencilerin Sınıflara Göre Dağılımı (N:155)

6.4.1.2. Teorik/Kuramsal Derslere Yönelik Bulgular

Hemşirelik bölümünde teorik/kuramsal derslerin işlenişi ile ilgili öğrencilerin geri bildirimleri 3 tema, 6 alt tema, 9 kategoriye ayrılmıştır (Tablo-3).

Tablo 3: Teorik/Kuramsal Derslere Yönelik Deneyimler

6.4.1.2.1. Tema-1: İçerik

Özellikle online süreçte ders içeriklerinin yoğun olduğundan ve ödevlerin sayısının fazlalığı iletilmiştir. Mola verilmeden anlatılan derslerde dikkati yoğunlaştırmanın zorluğundan dolayı molalar verilmesinin önemi konuşulmuştur. Öğrenciler tarafından derslerin içeriklerinin yoğunluğunun azaltılması, daha yavaş bir tempoda interaktif ilerlemesi talep edilmiştir. Ders materyali olarak kullanılan powerpoint sunularında daha çok görsel olması istenmiştir. Ders sürelerinin değişken olması özellikle online süreçte gün içi planlama yapmalarını zorlaştırmaktadır. Öğrenme hedefleri dersle ve konu ile ilgili yeterliliklerin anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır.

6.4.1.2.1.1. ‘Ders İçeriği’ne ait Alt Temalar;

6.4.1.2.1.1.1. Yoğunluk

Öğrencilerin ders içeriklerinin yoğunluğu ile ilgili hem olumlu hem de olumsuz geri bildirimleri olmuştur.

«İçerik olarak çok detaylı ve bazen sıkıcı olabiliyor.»

«Bölümün ders içeriği oldukça yoğun, derslerin büyük çoğunluğu kapsamlı şekilde anlatılıyor. Ders anlatımında ise fazla bilgi yükleme gayreti var.»

6.4.1.2.1.1.2. Tekrarlar

Bazı öğrenciler ders içeriklerinde tekrarların olduğunu belirtmiştir.

«Dersler güzel işleniyor. Fakat bazı konuları her sene görüyormuşum gibi hissediyorum.»

6.4.1.2.2. Tema-2: Derslerin İşlenişi

Online sisteme gittikçe alışıldığı ortaya çıkmıştır. Yüz yüze eğitim gibi olmasa da bazı öğrenciler kendileri için avantajlı taraflarının olduğundan bahsetmiştir. Yüz yüze eğitim fırsatı da yaratılması beklenmektedir. Yalnızca teknik aksaklıklar ve dolayısı ile derslerde kaymaların olması durumunda günlük planları aksayabilmektedir. Teknik aksaklıkların giderilmesi istenmektedir. Online süreçle beraber ders notlarının ellerine önceden ulaşması konusunda çok memnun olmuşlardır.

6.4.1.2.2.1. Ders İşlenişine ait Alt Temaları;

6.4.1.2.2.1.1. Dikkat ve Motivasyon

Öğrencilerin dikkat ve motivasyonunu derslerin sürelerinin uzunluğu, hızlı bir tempoda işlenmesi, öğrenim hedeflerinin paylaşılması, ders anlatımında seçilen öğretim teknikleri öğretim teknikleri, slaytların görselliği ve alan dışı derslerin gün sonunda işlenmesi etkilemektedir.

6.4.1.2.2.1.1.1. ‘Dikkat ve Motivasyon’ Alt Temasına ait Kategoriler;

- ***Ders Süreleri***

Ders sürelerinin uzun tutulması ve mola verilmemesi öğrencilerin dikkatlerini ve ders motivasyonlarını olumsuz etkilemektedir. Bazı öğrenciler ders sürelerinin değişkenliğinin gün içi planlama yapmalarını olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir.

«Derslerin anlatımı oldukça iyi ancak belli bir zaman sonra dersten kopabiliyoruz ders aralarına hocalarımızın daha da önem vermesi iyi olurdu. Derslerimiz bazen konu yetişebilmesi için blok oluyor ve bu benim için yorucu oluyor.»

«... derslerin saatleri açısından hangi hocanın ne zaman bitireceğini pek bilmediğimiz için gün içerisinde planlarımı net bir şekilde yapamıyorum.»

- ***Hızlı Tempo***

İçerikteki yoğunluk nedeniyle derslerin hızlı bir şekilde ilerlediğini belirtmişlerdir. Bu da dikkat ve motivasyonlarını düşürmektedir.

- «Ders müfredatı yoğun olduğu için hızlı bir tempoda işleniyor.»
- «Çok hızlı gidiyoruz. Çok kafa yoğunluğuna sebep oluyor.»

- ***Öğrenim Hedeflerinin Paylaşılması***

Öğrenim hedeflerinin belirtilmesi öğrenciler tarafından olumlu karşılanmıştır.

- «Öğrenim hedeflerinin açıkça belirtilmesi çok güzel»

- ***Öğretim Tekniği***

Öğrenciler, dersin daha interaktif bir şekilde işlenmesinin dikkate ve konsantrasyonlarını arttırdığını belirtmişlerdir. Öğretim elemanının veya üyesinin derste örnekler vermesi, soru sorması verimliliği arttırırken online derslerde etkileşimin tek taraflı sürdüğü vurgulanmıştır.

- «... ders anlatımında özellikle bazı hocalarımız klinikte yaşadığı deneyimlerden örnek» verdiğinde konuya olan ilgimi arttırmakta ve konunun kalıcılığını sağlamaktadır
- «Ders anlatım olarak bizi de içine alan soru cevap yapan anlatımlar beni derste daha dinamik tutuyor. Aksi halde dersten çok kopuyorum.»

- ***Görsellik***

Öğrenciler slaytlarda yazı yerine daha çok görsel ve grafik olmasının dersi anlamalarını kolaylaştırdığını, dikkat ve konsantrasyonlarını arttırdığını belirtmişleridir.

- Slayt temelli bir işleyiş mevcut. Bazı derslerde içerik gayet yeterliyken bazılarında gereksiz uzun slaytlar olduğunu düşünüyorum. ... Slaytların uzun olmasındansa kısa ve öz daha çok görsellere yer veren paragrafları daha çok bölüp yayınlanmış dizgileri daha çok beğeniyorum ve daha iyi kavriyorum.

- ***Mesleki Olmayan Dersler***

Mola verilmeden ve düz anlatımla yapılan mesleki olmayan derslerde de dikkat ve motivasyonlarını sürdürmekte zorlandıklarını belirttiler. Ayrıca gün sonunda yapılmasının da olumsuz etkilediği belirtilmiştir.

6.4.1.2.2.1.2. Online Eğitim

6.4.1.2.2.1.3. 'Online Eğitim' Alt Temasına ait Kategoriler;

- ***Yüz Yüze Olmak ya da Olmamak***

Bazı öğrenciler derslerin yüz yüze işlenmemesinin verimi düşürdüğünü ifade etmişlerdir. Özellikle pandeminin ilk dönemlerinde zorluk çektiklerini belirttiler. Bazıları ise teorik derslerin online olmasından memnundur.

- Şu anlık iyi ama yüz yüze eğitim kadar verimli değil her ders
- Teorik oldukları için online eğitim ile sorun yaşanmıyor ve verimli geçiyor.

- ***Ders Notlarının Paylaşılması***

Online eğitimde ders notlarının önceden paylaşılması öğrencilerin motivasyonunu arttırırken teknik sorunlar nedeniyle dikkat ve konsantrasyonlarını olumsuz etkilenmektedir.

- İşlenecek konuların önceden pdf şeklinde elimizde olması da güzel bence

- ***Teknik Sorunlar***

Bazı teknik sorunların öğrencilerin dersi dinleme ve konsantrasyonları üzerinde olumsuz etki gösterebildiği ortaya çıkmıştır.

- Teknik aksaklıklar dışında derslerin işlenişinden memnunum.
- Dersten atıyoruz böylece bütünlük olmuyor

6.4.1.3. Dersin Öğretim Üyesi/Elemanlarına Yönelik Geri Bildirimler

Öğrenciler öğretim elemanlarının ilgili, özenli ve alanlarında yetkin olduklarını vurgulamışlardır.

6.4.1.3.1. Tema 1: İlgi ve Özen

- Hocalarımız ile rahat bir şekilde iletişim kurabiliyor ve ders hakkındaki problemlerimizi iletebiliyoruz.
- Hocalarımız ellerinden gelenin fazlasını vermeye çalışıyorlar; hem deneyim hem teorik bilgi olarak.

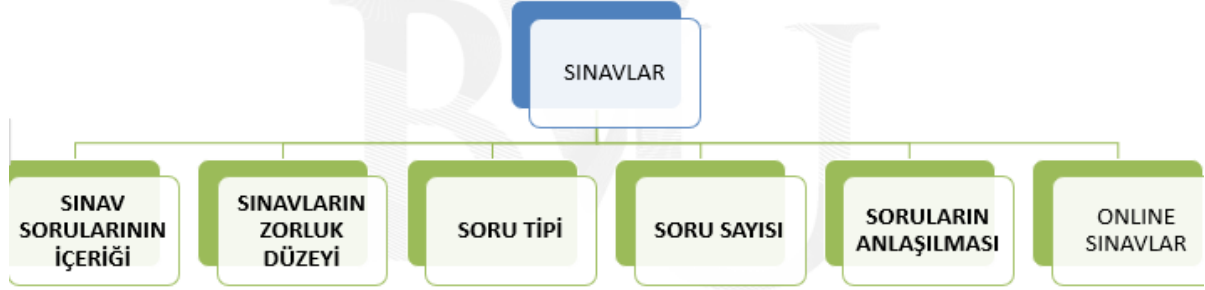
6.4.1.3.2. Tema 2: Yetkinlik

- Hocalarımızın bilgi ve donanımları, anlattıkları derse olan hakimiyetleri derslerin içerikleri yoğun olmasına rağmen sürükleyici ve eğlenceli geçiyor.

6.4.1.4. Sınav ve Ödevlerle İlgili Geri Bildirimler

6.4.1.4.1. Sınavlar

Öğrencilerin kuramsal derslerin sınavlarına yönelik geri bildirimleri 6 alt temada toplanmıştır.

Tablo 4: Sınavlara Yönelik Deneyimler

6.4.1.4.1.1. ‘Sınavlar’a Yönelik Deneyimlerin Alt Temaları

6.4.1.4.1.1.1. Sınav Sorularının İçeriği

- Öğrencilerin çoğu sınav sorularına yönelik olumlu geri bildirim vermişlerdir.
- Sınav sorularının ders içerikleriyle sıklıkla uyum içinde olduğunu belirtmişlerdir.
- Bazı sınavlarda verilen yoğun içeriğin sınav sorularına yansımadağı ifade edilmiştir.
- Bazı sınavlarda çalışırken kullanmayacaklarını düşündükleri bilgilerin sorulduğı belirtilmiştir.
- Bazıları sınav sorularının kendilerini meslek yaşamına hazırladığını düşünmektedir.
- Hemşirelik bakımına yönelik sorulara ağırlık verilmesine yönelik geri bildirimler bulunmaktadır.

6.4.1.4.1.1.2. Sınavların Zorluk Düzeyi

- Sınavların zorluk düzeyine yönelik görüşler farklılık göstermektedir.
- Ancak genel olarak zorluk düzeyinden herkes memnundur.
- Bununla birlikte online sınavların zorluk derecesini yüz yüze olan sınavlara göre daha kolay olması beklenmektedir.

6.4.1.4.1.1.3. Soru Tipi

- Özellikle online sınavlarda sıklıkla çoktan seçmeli sorular sorulmasını tercih etmektedirler.
- Sınavda her soruya yeterli sayıda vakit ayırabilmek için yanıtı kısa olan açık uçlu sorular tercih edilmektedir.
- Bazı geri bildirimlerde de çoktan seçmeli sınavın yeterlilik ölçümünde yetersiz olduğu ödevler ve vaka tartışmaları ile desteklenmesi istenmektedir.
- Ancak eğer çoklu seçmeli sorular sorulacaksa sınava hazırlık sürecinde dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından bilgilendirilmek istemektedirler.

6.4.1.4.1.1.4. Soru Sayısı

- Sınavlarda her konuya eşit sayıda soru sorulması
- Sınavlarda, her bir konuya düşecek soru sayısı ile toplamda sınavın kaç adet sorudan oluşacağını sınava hazırlanma sürecinde bilgilendirilme yapılması
- Çok sayıda soru puanlama açısından avantajlı görülse de 50 soruyu geçen sınavlarda odaklanma sorunu yaşadıkları belirtilmiştir.

6.4.1.4.1.1.5. Soruların Anlaşılması

- Öğrenciler sınavlarda bazı yazım hataları nedeniyle soruları anlamakta güçlük çektiklerini belirtmişlerdir.
- Verilen notlarla bazı sınav yanıtlarının tam olarak uyuşmadığına yönelik geri bildirimler mevcuttur.

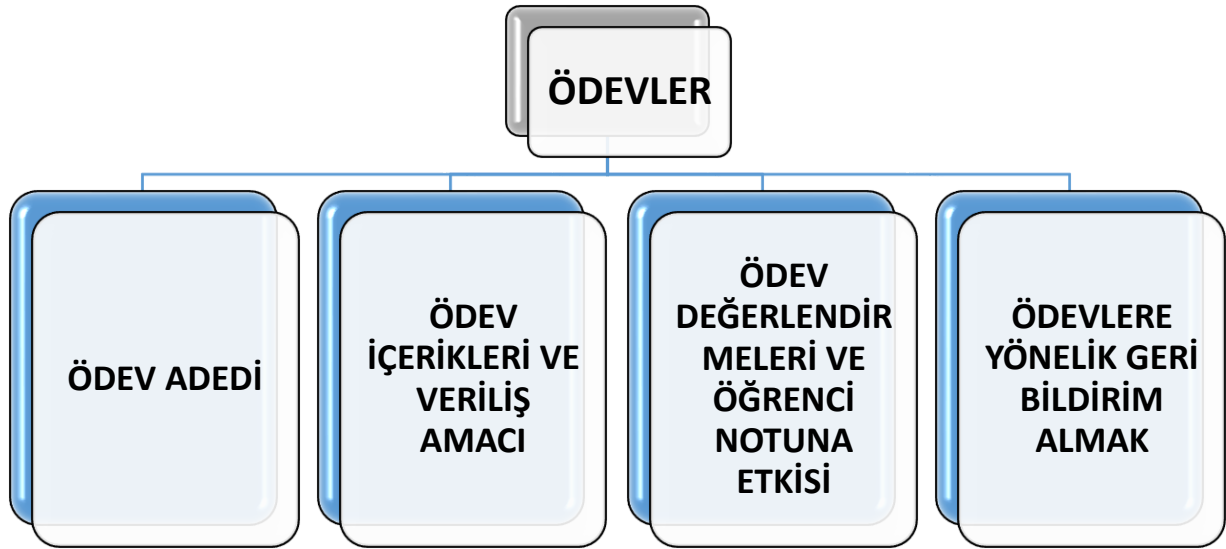
6.4.1.4.1.1.6. Online Sınavlar

- Online sınavlarla ilgili geri bildirim azdır.
- Bazılarında online sınavların verimsiz olduğu görüşü vurgulanmıştır.
- Online eğitimde derslerin yeterince anlaşılamayacağına yönelik kaygıları olan öğrenciler sınavların daha kolay olmasını talep etmektedir.
- Bazı öğrenciler adaletli bir sınav değerlendirmesi için sınavların yüz yüze olması gerektiğini vurgulamıştır.
- Bazı öğrenciler online sınavı tercih etmektedir.
- Bazı öğrenciler online sınavlarla ilgili teknik sorunlar yaşadığını belirtmişlerdir.

- Geçen dönemdeki gibi tek sınav olmasını istemediklerini belirtmişlerdir.

6.4.1.4.2. Ödevler

Öğrencilerin ödevlere yönelik geri bildirimleri ise 4 alt temada toplanmıştır.

Tablo 5: Ödevlere Yönelik Deneyimler

6.4.1.4.2.1. 'Ödevler'e Yönelik Deneyimlerin Alt Temaları

6.4.1.4.2.1.1. Ödev Adedi

- Online ortamda teorik yetersizlik kaygısı yaşadıkları için, puanlamaya katkısı olmayacaksa daha az ödev istemektedirler.

6.4.1.4.2.1.2. Ödev İçerikleri ve Veriliş Amacı

- Ödev içeriklerinden memnun olan öğrenciler ödevleri eğitici ve öğretici bulmakta ve sınavlara hazırladığını düşünmektedirler.
- Bazı öğrenciler ise ödevlerin -doğru zamanda- yeteri kadar teorik bilgi sahibi olduktan sonra verilmesini belirtmişlerdir.
- Pandemi nedeniyle okuldan uzakta kalmanın ödev hazırlamada olumsuz etkisinden bahseden öğrenciler mevcuttur.
- Bazı öğrenciler de grup çalışmalarında verimli çalışabilmek için anlaşabildiği arkadaşları ile olmak istemektedir.

6.4.1.4.2.1.3. Ödev Değerlendirmeleri ve Öğrenci Notuna Etkisi

- Ödev değerlendirmelerine yönelik memnuniyetleri açısından farklı bildirimler mevcuttur.
- Olumsuz geri bildirimler veren öğrenciler, ödevin nasıl değerlendirildiği, dönem sonu notunu etkileme düzeyi, eşitlikçi bir anlayışla değerlendirilip değerlendirilmediği konusunda emin olma ve kanaat notu sözlerinin tutulması ile ilgili beklentileri bulunmaktadır.
- Bazı öğrenciler online eğitimin etkinliğine yönelik kaygıları dolayısıyla ödev değerlendirmeleri sırasında öğretim elemanlarının daha anlayışlı olmalarını beklemektedirler.

6.4.1.4.2.1.4. Ödevlere Yönelik Geri Bildirim Almak

- Öğrencilerin hepsi öğretim elemanlarının veya üyelerinin ödevlere yönelik geri bildirim yapmalarının kendileri için faydalı olduğu kanaatinde.
- Bazı öğrenciler tarafından ödev değerlendirmelerinin nasıl incelendiği ve puanlandırıldığını bilmediğini, ödevdeki hatalarının neler olduğuna yönelik geri bildirimlerin yapılmadığı iletilmiştir.
- Bazı öğrenciler ise ödevlere yönelik geri bildirimlerden memnundur. Bazıları ise geri bildirim yapılamayan ödevlerin sınıf ortamında tartışılabileceğini vurgulamışlardır.

6.5. Panel 5: Hemşirelikte Laboratuvar Uygulamaları Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Bu panelde Dr. Öğr. Üyesi Nesrin İLHAN ve 3. Sınıf öğrencisi Erol ORAL' ın panel başkanlığında; Dr. Öğr. Üyesi Hale TOSUN ve 3. Sınıf öğrencisi Zeynep Ahsen ALTUNTAŞ panelist olarak yer almıştır.

Dr. Öğr. Üyesi, Hale TOSUN, teorik bilginin (bilişsel alandaki yetkinliğin) klinik alanda uygulanması (psikomotor becerilere dönüştürülmesi) için laboratuvar uygulamalarının köprü görevi gördüğü aktararak konuşmasına başlamıştır.

Hemşirelik eğitiminde teorik bilginin uygulamaya yansıtılması noktasında hem öğrencilerin hem öğretim elemanlarının çeşitli sebeplerden dolayı (fiziksel alan problemleri, norm kadroya uygun öğretim elemanı yetersizliği veya sayıca yetersizliği vb.) sorunlar yaşandığını belirtmiştir.

Pandemi sürecinde genç mezunların yoğun bakımlar gibi komplike alanlarda çalışmaya başlamasından, bu durumun klinik alanda bakım faaliyetlerini koordine etmede sorunlar oluşturabildiğinden bahsederek lisans eğitiminde laboratuvar uygulamalarının önemini vurgulamıştır.

- Laboratuvarların klinik eğitim ortamlarının yerini almadığını aksine tamamlayıcı olduğunu,
- Öğrencilerin mesleki becerilerini kazandırmayı amaçladıklarını,
- Güvenli ve kontrol edilebilir ortamlar olduğunu,
- Öğrencinin istediği kadar tekrar yapmasına fırsat verdiğini ve
- Gerçek hasta üzerinde tolere edilemeyecek hataların giderilmesine olanak sağladığını eklemiştir.

Dr. Öğr. Üyesi, hale TOSUN, laboratuvar uygulamaları ile uzun vadeli amacın hasta güvenliğini sağlamak ve klinik alandaki hataları azaltmak olduğunu belirtmiştir.

Laboratuvar uygulamalarında öğrencilerin mutlu ve istekli olmasının öğrenme faaliyetlerinde çok önemli olduğunu belirten Sayın TOSUN, bu noktada klasik öğretim yöntemlerinin (manket, maket kullanımı gibi) *yanı sıra interaktif öğrenme yöntemlerinin (demonstrasyon, rol play gibi öğretim yöntemleri, gerçek klinik senaryolar, video gösterimi, simüle hasta ya da standardize hasta gibi eğitim yöntemleri)* kullanımının önemli olduğunu vurgulamıştır.

Ayrıca öğrenciden uygulamalara yönelik geri bildirim alınmasının (hangi uygulamayı anladı, yapabiliyor, hangilerini yapamıyor vb.) Öğrencinin uygulamayı öğrenmesini kolaylaştırdığını da eklemiştir. Simüle hasta vakalarının;

- Gerçek klinik ortam kadar etkili olabileceğini,
- Psikomotor becerinin yanı sıra klinik karar verme, memnuniyet ve özgüvenin artırılmasında etkili olduğunu belirtmiştir.

Standart hasta kullanımının öğrencinin hasta ile iletişim becerilerini kuvvetlendirdiğini özellikle 1. sınıf öğrencileri için önemli olduğunu anlatmıştır.

Sayın TOSUN, hemşirelik eğitiminde daha yenilikçi yöntemlerin kullanımını zorunlu kılan durumların;

- Öğrenci sayısının giderek artması,
- Klinik uygulama alanlardaki kısıtlılık,

- Hastaların kendilerini eğitim nesnesi olarak kullandırmak istememeleri,
- Hasta haklarının yükselen değerler içinde yer alması,
- Teknoloji ile birlikte tanı ve tedavi modellerinin gelişmesi,
- Sağlık hizmeti alan bireylerin kaliteli bakım alma talepleri, hemşirelerden daha nitelikli ve yeterli bakım beklentisi olduğunu açıklamıştır.

Ülkemizde laboratuvar uygulamaları ile ilgili yapılan çalışmalardan örnekler veren Sayın TOSUN, Bu çalışmalarda; ülkemizdeki laboratuvar uygulamalarındaki sorunların;

- Hemşirelik eğitimi veren kurumlarda altyapı ve malzeme yetersizliği buna karşın öğrencilerin sayısının fazla olması,
- Malzeme varlığında efektif kullanmama,
- Laboratuvar ortamlarının kalabalık olması,
- Öğretim üyesi yetersizliği sebebiyle psikomotor becerilerin daha çok klinik uygulama ortamında öğrenilmesi (bu noktada öğrenciye uygulamayı kimin öğrettiği ve kimin rehber olduğunun çok önemli olduğu),
- Klinik uygulama ortamında çevresel koşulların kontrol edilememesi,
- Hasta güvenliği ve hasta haklarının sağlanamaması endişesi,
- Klinikte çalışan hemşire sayısının yetersiz olması olduğunu belirtmiştir.

Sayın TOSUN, bahsettiği sorunlara öneriler vermiştir. Bu öneriler;

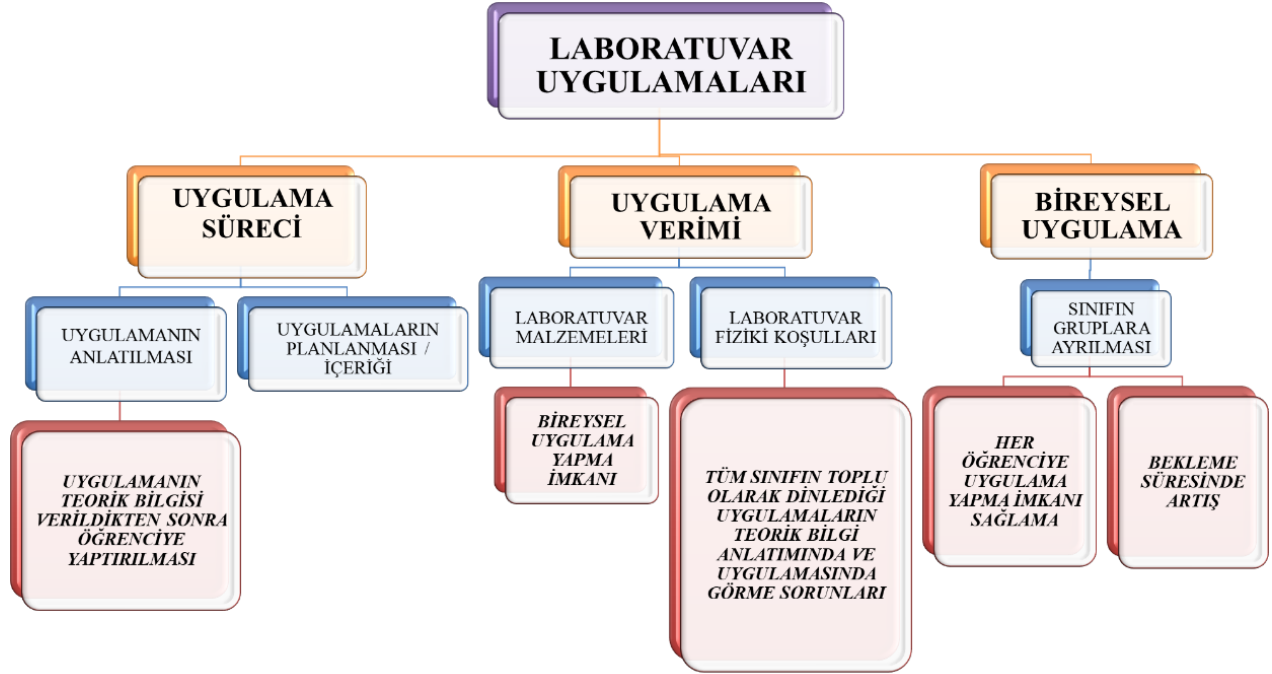
- Hemşirelik gereksinimine göre lisans öğrenci kontenjanlarının belirlenmesi,
- Akademik kadrolara alan dışı öğretim üyesi ataması yapılmaması,
- Bölümlerde yeterli elemanların varlığı,
- Alt yapı olanaklarının geliştirilmesi ve etkin kullanımı,
- Hemşirelik eğitiminde HUÇEP kapsamında standardizasyonun sağlanması,
- İnovatif stratejilerin geliştirilmesi için hemşirelik bakımında kalite ve akreditasyon çalışmalarının hızlandırılması, kanıta dayalı çalışmaların sonuçları ile uygulamaların geliştirilmesi,
- Laboratuvar uygulamalarına öğrencilerin hazırlıklı gelmesi,
- Grup çalışmalarının yapılması,
- Farklı öğretim yöntemleri kullanılarak öğrencinin motive edilmesidir.

Zeynep Ahsen Altuntaş çalıştay öncesinde öğrencilerimizin bölümümüz laboratuvar uygulamalarını değerlendirdiği soruların analizini ve hemşirelik bölümünde fiziki koşullar,

teknik alt yapı, sosyal, kültürel, sportif faaliyetler ile ilgili öğrencilerimizin geri bildirimlerini sunuştur.

6.5.1. Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Laboratuvar Uygulamalarına Yönelik Geri Bildirimler

Hemşirelik bölümünde laboratuvar uygulamalarının yürütülmesi ile ilgili öğrencilerimizin geri bildirimleri, 3 tema, 5 alt tema, 5 alt kategoriye ayrılmıştır.

Tablo 6: Laboratuvar Uygulamalarına Yönelik Deneyimler

6.5.1.1. Tema 1: Uygulama Süreci

Öğrencilerin uygulama süreci ile ilgili geri bildirimleri 2 alt temadan oluşmaktadır.

6.5.1.1.1. ‘Uygulama Süreci’ne ait Alt Temalar

6.5.1.1.1.1. Uygulamanın Anlatılması

Laboratuvar uygulamalarını öğrenmede/klinik becerileri kazanmada öncelikle uygulamanın teorik bilgisini öğrenmenin daha yararlı ve öğrenmeyi kolaylaştırıcı olduğu belirtilmiştir.

6.5.1.1.1.1.1. ‘Uygulamanın Anlatılması’ Alt Temasına Ait Kategori

6.5.1.1.1.1.1.1. Uygulamanın Teorik Bilgisi Verildikten Sonra Öğrenciye Yaptırılması

«Teorik derslerimizin ardından laboratuvar uygulamalarımız kapsamlı bir şekilde yapılıyor.»

«Laboratuvar uygulamaları teorik olarak öğrendiğimiz her şeyi uygulama fırsatı sağlıyor.»

6.5.1.1.1.2. Uygulamanın Planlanması / İçeriği

Öğrencilerimizin çoğu laboratuvar uygulamalarının verimli geçtiğini ve planlı organize edildiğini belirtirken bu konuda olumsuz geri bildirimler de olmuştur.

6.5.1.1.1.2.1. Olumlu geri bildirimler;

«Laboratuvar uygulamaları herkesin bizzat uygulama yapabiliyor oluşundan ve her türlü materyale ulaşabildiğimizden çok verimli geçiyor.»

«Teorik derslerin daha iyi anlaşılması için dersler baya ayrıntılı geçiyor.»

«Laboratuvar uygulamaları oldukça verimli çünkü hem sayıca az mevcudumuzun olması hem de yeteri kadar kaynak olması bizim için oldukça avantajlı. Olumsuz yönü yok diyebilirim.»

6.5.1.1.1.2.2. Olumsuz geri bildirimler

Öğrencilerimizin çoğu laboratuvar uygulamalarının verimli geçtiğini ve planlı organize edildiğini belirtirken bu konuda olumsuz geri bildirimler de olmuştur.

«Laboratuvar uygulamaları da çok yeterli değil genel olarak karmaşıklık söz konusu.»

«Laboratuvar dersleri gerekli planlama ile olmuyor.»

«Laboratuvar derslerimiz ve uygulamalarımız biraz daha fazla ve detaylı olabilir.»

6.5.1.2. Tema 2: Uygulama Verimi

6.5.1.2.1. ‘Uygulama Verimi’ne ait Alt Temalar

6.5.1.2.1.1. Laboratuvar Malzemeleri

Öğrencilerimiz laboratuvar malzemelerinin (maketler, simülatörler, enjeksiyon malzemeleri vb.) bireysel uygulama için yeterli olduğunu, her öğrencinin uygulamalar için gerekli olan malzemelere erişebildiklerini belirtmişlerdir.

6.5.1.2.1.1.1. ‘Laboratuvar Malzemeleri’ Alt Temasına Ait Kategori

6.5.1.2.1.1.1.1. Bireysel Uygulama Yapma İmkani

«Laboratuvar uygulamaları oldukça verimli çünkü hem sayıca az mevcudumuzun olması hem de yeteri kadar kaynak olması bizim için oldukça avantajlı.»

«Laboratuvar uygulamaları herkesin bizzat uygulama yapabiliyor oluşundan ve her türlü materyale ulaşabildiğimizden çok verimli geçiyor.»

«Maketlerin kullanımını ve miktarının yeterli olduğunu düşünüyorum.»

Gelen yanıtlardan ikisinde ‘tüm sınıfın toplu olarak dinlediği uygulamaların teorik bilgi anlatımında ve uygulamasında görme sorunları’ olduğu belirtilmiştir. Bu konu laboratuvar fiziki koşulları alt temasında değerlendirilmiştir.

«Laboratuvar uygulamaları konusunda ise laboratuvarı küçük buluyorum sadece iki adet laboratuvarımızdan bir tanesi küçük hepimiz oraya gittiğimizde ders takibinde zorlanıyordum.»

«Laboratuvar sınıflarına daha az gruplar halinde girsek daha fazla verim alırız. Bazen çok kalabalık oluyor en arkada kalıyoruz göremiyoruz, hoca tüm sınıfı idare etmekte zorlanıyor. Daha az kişiyle yapsak herkes uygulama yapar böylece daha iyi anlamış oluruz konuyu.»

6.5.1.2.1.2. Laboratuvar Fiziki Koşulları

Gelen yanıtlardan ikisinde ‘tüm sınıfın toplu olarak dinlediği uygulamaların teorik bilgi anlatımında ve uygulamasında görme sorunları’ olduğu belirtilmiştir.

Bu konu laboratuvar fiziki koşulları alt temasında değerlendirilmiştir.

«Laboratuvar uygulamaları konusunda ise laboratuvarı küçük buluyorum sadece iki adet laboratuvarımızdan bir tanesi küçük hepimiz oraya gittiğimizde ders takibinde zorlanıyordum.»

«Laboratuvar sınıflarına daha az gruplar halinde girsek daha fazla verim alırız. Bazen çok kalabalık oluyor en arkada kalıyoruz göremiyoruz, hoca tüm sınıfı idare etmekte zorlanıyor. Daha az kişiyle yapsak herkes uygulama yapar böylece daha iyi anlamış oluruz konuyu.»

6.5.1.3. Tema 3: Bireysel Uygulama

6.5.1.3.1. ‘Bireysel Uygulama’ya ait Alt Temalar

6.5.1.3.1.1. Sınıfın Gruplara Ayrılması

Laboratuvar uygulamaları yapılırken sınıfın gruplara ayrılması hakkında öğrencilerimizin hem olumlu hem olumsuz geri bildirimleri olmuştur.

Sınıfın gruplara ayrılması bireysel uygulama yapmayı kolaylaştırırken, öğrencilerin bekleme süresini artırmaktadır.

6.5.1.3.1.1.1. ‘Sınıfın Gruplara Ayrılması’ Alt Temasına Ait Kategoriler

6.5.1.3.1.1.1.1. Her Öğrenciye Uygulama İmkânı Sağlama

«Laboratuvar uygulamasının ilk senelerde büyük gruplara yapılması verimlilik açısından kötüydü açıkçası. Âmâ sonraki senelerde küçük gruplar oluşturuldu ve herkesin maket üzerinde uygulama yapması sağlandı. Bizim için çok daha iyiydi.»

«Laboratuvar uygulamalarının sınıfın gruplara bölünüp işlenmesiyle birlikte daha etkili olduğunu düşünüyorum.»

«.....laboratuvar uygulamalarımız kapsamlı bir şekilde yapılıyor, her uygulamayı tek tek deneyebilme imkânımız var.»

Öğrencilerimizin laboratuvar uygulamaları hakkında olumlu ve olumsuz görüşlerini sorgulayan soruda verilen yanıtlara bakıldığında çoğunlukla bireysel uygulama yapabildikleri iletilmişlerdir.

Fakat laboratuvar uygulamaları hakkında olumsuz görüşleri varsa bunlara yönelik çözüm önerilerini sorduğumuz soruya gelen yanıtlara baktığımızda daha fazla bireysel uygulama yapmak istedikleri ortaya çıkmaktadır.

Gelen öneriler daha fazla bireysel uygulama yapabilmek için öğretim elemanı sayısının artırılması ve farklı laboratuvarların aynı anda kullanılması yönündedir.

6.5.1.3.1.1.2. Bekleme Süresinde Artış

«Laboratuvar uygulamalarında uygulama esnasında çok güzel öğrenip pekiştirdiğimizi hissediyorum ama tek sıkıntı zaman kaybının çok olması herkesin tek tek yapmasını beklerken zamanımız çok boş geçiyor.»

«Laboratuvarda grup olarak girmek evet iyi bir yöntem ama çok sıra beklediğimiz zamanlar olmuştur.»

«Laboratuvar dersi için çok beklediğimizi hatırlıyorum.»

«Laboratuvar uygulamalarında geçmişte yaşadığım sıkıntı bazen uzun süreler beklemek zorunda kalıyorduk çünkü gruplar şeklinde oluyordu ve diğer grupları bazen 2 buçuk 3 saat beklediğimizde oluyordu.»

Tablo 7: Laboratuvar Uygulamalarına Yönelik Olumsuz Deneyimlere Çözüm Önerileri

6.6. Fiziki Koşullar, Teknik Alt Yapı, Sosyal, Kültürel, Sportif Faaliyetlere Yönelik Deneyimler ve Görüşler

Tablo 8: Fiziki Koşullar, Teknik Alt Yapı, Sosyal, Kültürel, Sportif Faaliyetlere Yönelik Yetersiz Görülen Alanlar

Tablo 9: Fiziki Koşullar, Teknik Alt Yapı, Sosyal, Kültürel, Sportif Faaliyetlere Yönelik Yeterli Görülen Alanlar

Fiziki alan için öğrencilerden alınan geri bildirimler aşağıdaki şekillerde verilmiştir. Öğrencilerimizin okulumuz bünyesinde gerçekleştirilen sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılımları; %14,4 oranında kişi katıldığı faaliyetleri belirtmiştir.

- *Paintball oyunu*
- *Voleybol turnuvaları*
- *Bisiklet kulübü ile bisiklet turu*
- *Kültürel geziler*
- *BVU THDÖK yönetim kurulu*
- *Müzik kulübünün düzenlediği etkinlikler,*
- *İşaret Dili Kursu.*
- *Sağlığın Renkleri-Hemşirelik Kulübü yönetim kurulu ve kulüp etkinlikleri*
- *Tiyatro kulübü*
- *UltrAslan kulübü faaliyetleri*

Okulumuz bünyesinde gerçekleştirilen toplumsal duyarlılık proje/faaliyetlerine katılan öğrencilerin %17'si faaliyetlere katılım gösterdiğini belirtmiştir. Katıldıkları projeler aşağıdaki gibi sıralanmıştır.

- *Öğrenci tanıtım günleri*
- *Kızılay faaliyetleri*
- *Kızılay iş birliği ile Elâzığ depremi için yardım kermesi*
- *Kızılay kan bağıışı etkinliği*
- *İlkokullarda çocuklara el hijyeni eğitimi*
- *Kulüpler ile birçok faaliyete imza atıyoruz.*
- *Kulüp etkinlikleri kapsamında farkındalık etkinliklerinin düzenlenmesine destek oluyorum ve katılıyorum*
- *Yaşlı bakım evi ziyareti*
- *Darülaceze ziyareti*

Öğrencilerimizin okulumuz bünyesinde gerçekleştirilen mesleki kariyer kurslarına katılımları değerlendirildiğinde yalnızca 2 öğrencinin işaret dili kursuna katıldığı görülmüştür.

6.7. Panel 5: Hemşirelikte Uygulamalı Eğitim Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Bu panelde Doç. Dr. Yazile SAYIN ve 4. sınıf öğrencisi Berke YAZAR' ın panel başkanlığında; Doç. Dr. Emine ŞENYUVA, 4. sınıf öğrencisi Hümevra SARUHAN panelist olarak yer almıştır. Hümevra SARUHAN çalıştay öncesinde öğrencilerimizin bölümümüz klinik uygulamalarını değerlendirdiği soruların analizini sunmuştur.

Doç. Dr. Emine ŞENYUVA, Hemşirelik mesleğinin sadece kuramsal bilgiye dayanmadığını belirterek sunumuna başlamıştır.

Bologna süreci kapsamında hemşirelik teorik ders oranının 1/3, uygulamalı ders oranının ise 2/3 olması gerektiğini de belirterek hemşirelik uygulamaları eğitiminin ne kadar kuvvetli temellere dayanması gerektiğini vurgulamıştır.

Uygulamalı eğitim kavramının klinik öğretim olarak kullanılmasının daha doğru olduğunu belirterek hemşirelikte klinik öğretimin öğrenciye sağladıklarını sıralamıştır;

- Kazanılan kuramsal bilgiyi uygulamaya koyma,
- Mesleki bilgi, beceri ve tutum konusunda yeterlilik kazanma,
- Psikomotor becerilerin geliştirilmesi,
- Mesleki bilgi ve beceri eksikliklerinin ortaya çıkarılması,
- Ekip ruhu ile mesleğin gereklerini yerine getirme,
- Karar verme, sorun çözme becerilerinin geliştirilmesi,
- Mesleki bilgi ve becerilerini kullanarak sağlıklı/hasta birey ile iletişim kurma,
- Güven duygularını artırma,
- Yapararak yaşayarak öğrenmenin sağlanması.

Sayın ŞENYUVA, etkin bir klinik öğretim ile hemşirelik öğrencilerinin, mesleki kimlik kazanmalarının ve mesleğe hazır hale gelmelerinin sağlandığını belirtmiştir.

Her ne kadar klinik öğretimde yaşanan sorunlar bazı uygulamaların tam olarak deneyimlenmeden mezun olunmasına sebep olsa da klinik ortamda bulunmak ve mesleğin gereklerini alanda görmenin öğrenciyi mesleğe hazırladığını eklemiştir.

Klinik öğretimde sorunları meydana getiren faktörlerin;

- *Uygulama alanından,*
- *Öğretim elemanından,*
- *Öğrenciden,*
- *Klinik hemşirelerinden veya*
- *Sağlık ekibinin diğer üyelerinden kaynaklanabildiğini* ve bu faktörlerin klinik öğretime hem olumlu hem de olumsuz etkileri olabildiğini belirtmiştir.

Literatür doğrultusunda klinik öğretimde yaşanan sorunların genel olarak tüm hemşirelik okullarında benzer olduğunu belirterek sorunları aktarmaya başlamıştır.

6.7.1. Öğretim Elemanından Kaynaklı Sorunlar

- Öğretim elemanlarının sayısal yetersizliği (literatürde öğretim elemanı başına 20-30 öğrenci düşmesi gerektiği halde, ülkemizde bu sayı 70'lere çıkıyor) sebebiyle öğrencinin klinikte öğretim elemanlarından rehberlik alması ve birlikte uygulama yapmasının kısıtlanması,
- Öğretim elemanının öğrencilere ve eğitim sürecine ilgisizliği (yetersiz rehberlik etme/denetim)
- Öğretim elemanı ve öğrenci arasında etkin iletişim sağlanamaması olduğunu belirtmiştir.

Bu konuya çözüm önerisi olarak, uygulama yaparken öğrencilerin daha fazla alt gruplara ayrılması gerektiğini sunmuştur.

- Öğretim elemanının ölçme-değerlendirme konusunda yetersizliği,
- Kuramsal ve uygulama arasında tutarsızlık yaşanması (müfredatta anlatılmayan konulara ilişkin klinik alanlara klinik uygulamaya çıkmak)

Bu konuya çözüm önerisi olarak;

- Öğretim elemanı sayısının artırılması,
- Öğretim elemanının iyi bir formasyona sahip olması
- Öğretim elemanlarının öğrenciler ile tanışma toplantıları yapılması sunulmuştur.

6.7.2. Öğrenciden Kaynaklı Sorunlar

- Öğrenci sayısının fazla olması,
- Öğrenci kontenjanlarının azaltılması,
- Öğrencinin çıktığı klinik uygulama alanına ait yeterli bilgiye sahip olmaması,
- Uygulamaları daha önce aldığı kuramsal temele dayandıramaması,
- Bazı öğrencilerin hastaların bakım ve tedavilerine katılamaması (uygulama alanında fazla öğrenci olması),
- Bazı öğrencilerin hastaların bakım ve tedavilerine katılmak/sorumluluk üstlenmek istememesi,
- Kendi öğreniminde sorumluluk almaması,
- Sağlık ekibi üyeleriyle etkin iletişim kurmaması,

- Sorun çözüme/karar verme sürecine katılamaması.

6.7.3. Uygulama Alanlarından/Fizik Ortamdan Kaynaklanan Sorunlar

- Uygulama alanlarının yetersizliği,
- Kuramsal eğitime uygun olmayan hasta popülasyonu,
- Uygulama alanlarında öğrenci sayısına oranla vaka/hasta sayısının yetersiz olması,
- Uygulama alanlarının beceri kazandırmaya uygun olmaması (öğrenme hedeflerine uygun klinik ortamlar seçilmeli),
- Kalabalık klinik gruplar,
- Araç-gereç (malzeme) eksikliği,
- Uygulamaya çıkılan alanlarda öğrencinin kullanacağı ortamların yetersiz olması.

Bu konuya çözüm önerisi olarak;

- Hemşirelik okullarına daha az öğrenci kontenjanlarının açılması,
- Uygulamaya çıkılan alanların yetkilileri ile ilgili konuların görüşülmesi ve uygun ortamların temin edilmesi,
- Hastane yapılarının organize edilirken hemşirelik eğitime olanak verecek alanların oluşturulması için gerekli görüşmelerin yapılması sunulmuştur.

6.7.4. Klinik Hemşirelerden Kaynaklanan Sorunlar

- Klinik hemşirelerin öğrencilere rehberlik yapacak özelliklere sahip olmaması (iyi rol-model olmama),
- Klinik uygulama ortamlarında yoğun iş yükü ve zaman kısıtlılığı nedeniyle öğrencilere yeterli vakit ayıramaması,
- Klinik hemşirelerin öğrencilere rehberlik ve destek sağlamaması/öğrencilerin istenmemesi.

Bu konuya çözüm önerisi olarak;

- Klinik rehber hemşirelik uygulaması,
- Standardizasyonun sağlanması ile klinik rehber hemşireliğin kullanılabilirliğinin ve yaygınlığının artırılması sunulmuştur.

6.7.5. Sağlık Ekibi Üyelerinden Kaynaklanan Sorunlar

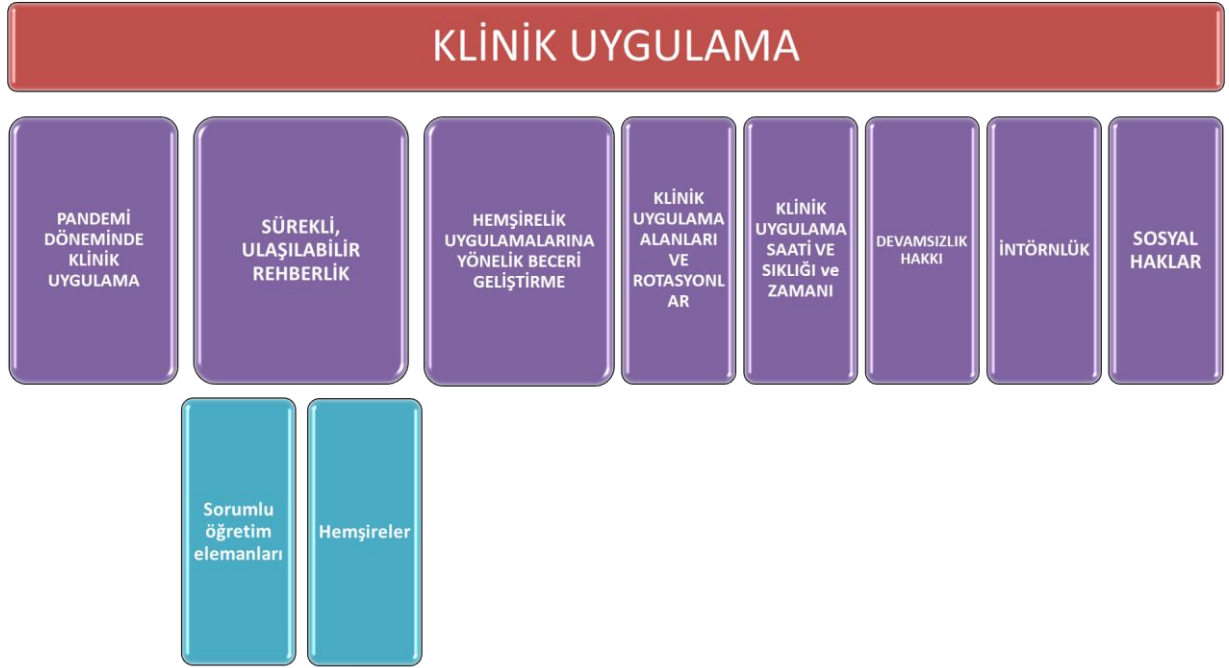
Öğrencilerin sağlık profesyonelleri tarafından benimsenmemesi,

Sağlık profesyonelleri ile çatışma yaşanması

Bu kapsamda çözüm önerileri olarak;

- Sağlık ekibi üyeleri ve sağlık sisteminin yöneticileri ile uygun iş birliği sağlanacak ortamların oluşturulması,
- Akademisyenlerin ve öğrencilerin kendi sorumlulukları doğrultusunda sorunlara çözüm önerileri getirmesi sunulmuştur.

6.8. Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Klinik Uygulamaya Yönelik Geri Bildirimleri

Tablo 10: Klinik Uygulamaya Yönelik Deneyimler

Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü klinik uygulamaya yönelik geri bildirimleri 8 tema 2 alt tema altında toplanmıştır.

6.8.1. Tema 1: Pandemi Döneminde Klinik Uygulama

Öğrencilerin çoğunluğu pandemi döneminde yeterli ekipman sağlanarak klinik uygulamaya çıkmak istemektedir. Pandemi sürecinde hemşirelik uygulamalarının ve bakımın nasıl yönetileceği konusunda beceri sahibi olmak istedikleri vurgulanmıştır. Bununla birlikte klinik uygulamanın ertelenmesine yönelik görüşler de mevcuttur.

‘Hastaneye çıkarılmamız bizim için çok büyük bir handikap.’

‘Hemşire olacağız ve bu tür salgınlarla hep karşılaşacağız bu yüzden mesafeli, koruyucu ekipmanlı bir şekilde sahalara çıkılması gerektiğini düşünüyorum.’

‘Klinik uygulamaları yapmamızın pandemi sürecinde olsak dahi bizim için hem gerekli, hem de böyle bir durumda bulunduğumuzdan daha ilham verici olacağını düşünüyorum.’

‘Klinik uygulamaya 4.sınıf öğrenci olarak iptalinin doğru bir karar olduğunu düşünmüyorum. Bu süreç bu dönemde yaşanıp bitmeyecek sonuçta ilerleyen yıllarda karşımıza böyle bir durum çıktığında tecrübe edinmediğimizden eksik kalacağız.’

‘Ben gerekli ekipman sağlandığı sürece daha fazla gidilebileceği taraftarıyım.’

‘Staj uygulamasını şu an riskli buluyorum. Hem kendim için hem de hastalar için. Bunun yerine yazın telafi stajı yapılabilir.’

‘Covid döneminde bu kadar vaka varken kliniğe gönderilmek bizim ve ailemizin sağlığını riske atıyor. Elbette kliniğe çıkmamız bizim açımızdan öğretici ve pratik sağlıyor ama bu dönemde ne kadar doğru tartışılmalıdır.’

‘Klinik uygulamanın olmasını çok isterdim. Fakat bu dönemde vaka sayılarına da bakınca gitmek istemiyorum. Ne kadar önlemimizi alsak ve az gitsek bile sonuçta hastane ortamında bulunacağız.’

6.8.2. ‘Tema 2: Sürekli Ulaşılabilir Rehberlik’in Kategorileri

6.8.2.1. Sorumlu Öğretim Elemanları

Öğrenciler öğretim elemanı sayılarının yetersiz olduğunu, her klinik uygulama yaptıkları serviste en az bir öğretim elemanının sürekli bulunamamasının öğrenme sürecine olumsuz etki ettiğini vurgulamaktadır. Sürekli bir öğretim elemanı olmadığında hemşire de yeterince ilgilenmiyorsa verimsiz geçtiği belirtilmiştir. Bazı öğrenciler ise klinik uygulamaların yeterince verimli geçtiğini belirtmiştir.

‘Klinikte hocalarımız bizimle ilgilenip anlamadığımız kısımlara yardımcı oluyorlar.’

“Klinik uygulamalar danışman hocanın yardımıyla daha verimli geçiyor.”

“Klinik uygulamalar öğretim görevlilerinin az olduğu durumlarda yetersiz kalıyor.”

“Öğretim elemanları eksikliği olduğunu düşünüyorum. Klinik uygulamada serviste sürekli bizimle duracak bir hoca olması çok iyi oluyor.”

“Klinik uygulamalar da çok eksik ve yetersiz olduğunu düşünüyorum. Klinik alanda yetersiz hoca var ve hepimizin başında duramıyor, sorumlu hemşireler sanki okuyan öğrencileri görmezden geliyor.”

“Klinik uygulamalarda başımızda her zaman bir hocanın olması bizim için daha iyi olurdu. Örneğin bir şeyi öğrenmek istediğimizde hemşire bize gerekli zaman ayıramabiliyordu.”

“Klinik uygulamalarında hocalarımız ne kadar yardımcı olsa da her servise yetişemiyorlar.”

6.8.2.2. Hemşireler

Öğrenciler kendilerine rehberlik eden hemşirelerin daha donanımlı, daha istekli, daha öğretici ve daha ilgili olmalarını istemektedir. Ödev ve yapılan uygulamanın değerlendirilmesi ile ilgili öğretim elemanı ile daha çok etkileşimde olmayı talep ederken, hemşirelerle hasta başında birebir uygulama yapmak istemektedirler.

“Klinik uygulamalarda çalışan hemşireler az ilgileniyor.”

“Klinik alandaki hemşirelerin (hemşire de olmayabilirler) bilgisizliği de dikkat çekici.”

“... çalışan hemşirelerin bilgisinin denetlenmesi.”

“Hemşireler bu konuda daha iyi yönetilebilir.”

“Staj gördüğümüz her servise bize eğitim verecek, uygulamaları anlatacak lisans düzeyde eğitim almış hemşireler yer alabilir.”

“Klinik uygulamaları çok seviyorum. Ancak biraz daha hemşirelerle hasta başı çalışmamız gerektiğini düşünüyorum bizler daha çok bakım planı ve hocalarımız ağırlıklı çalışıyorduk.”

“Klinik uygulamalarımızda çok sayıda bize fayda sağlayabilecek vaka görebiliyoruz. Fakat genelde klinik hemşirelerinden yana sorun yaşayabiliyoruz.”

“Klinik uygulamalarda bazen servis hemşireleri tarafından görünmez gibi algılanabiliyorduk. Ancak yüksek lisans öğrencileri ile servise çıkınca hem onların

deneyimlerinden hem de servis hemşirelerinden oldukça çok şey katıyorduk kendimize. Kısacası bir rehber olursa her kat veya bölüm için daha verimli geçeceğine inanıyorum.”

6.8.3. Tema 3: Hemşirelik Uygulamalarına Yönelik Beceri Geliştirme

Bazı öğrenciler klinik uygulamaları verimli bulmakta, teorik bilgilerinin klinik beceriler kazanarak pekiştirdiğini belirtmişlerdir. Bazı öğrenciler bazı hemşirelik uygulamalarına yönelik becerilerini geliştirme fırsatı bulamadıklarını ifade etmişlerdir. Bunun için cesaretlendirilmek istemektedirler.

“Klinik uygulamaları teorik uygulamaları pekiştirdiği ve bizi mesleğe hazırladığı için faydalı olduğunu düşünüyorum.”

“Öğrendiğimiz teorik bilgileri klinikte uyguluyor olmamız gayet iyi.”

“Klinik uygulamalar gayet verimli ve eğitici geçiyor.”

“Klinik anlamda faydalı bir eğitim alıyorum.”

“Klinik uygulamalar bizi mesleğe hazırlıyor, hastalarımızla empati kurabiliyoruz.”

“Klinik uygulamalar bizleri hasta iletişimi ve bakımı konusunda çok iyi etkilediğini düşünüyorum fakat ilaç hazırlama konusunda eksik kaldığımızı düşünüyorum.”

“Daha çok alıştırmaya yapmak isterdim.”

“Ek olarak hastanede daha fazla hasta alıp bize uygulama yapılması için cesaretlendirme yapılması gerektiğini düşünüyorum.”

6.8.4. Tema 4: Klinik Uygulama Alanları ve Rotasyonlar

Bazı öğrenciler klinik uygulama alanlarının kısıtlı olduğunu ve farklı hastanelere de klinik uygulamaya çıkmak istediklerini vurgulamışlardır. Bununla beraber farklı dönemlerde yapılan rotasyon planlarında sürekli aynı serviste klinik uygulamaya denk geldiklerini belirtmişlerdir. Bu da çeşitli alanları görmelerini engellemektedir. Bazı öğrenciler ise yeterince rotasyon yaptıklarını ve klinik uygulamalarının verimli geçtiğini vurgulamışlardır. Bunun için tüm dönemlerin klinik uygulama alanlarının planlanması açısından birlikte değerlendirilmesini önermişlerdir.

“Bir dönem içerisinde birden çok alanda bulunmamız daha çok şey görmemizi ve daha çok şey öğrenmemizi sağlıyor. Bulduğumuz alanda hasta alıp bunların vizitlerini yapmamız hastalarla daha fazla ilgilenmemizi sağlıyor.”

“Stajlar biraz verimsiz geçiyor, kendi adıma söyleyeyim bazı bölümleri senelerdir defalarca kez gördüm, ama hiç görmediğim alanlar var.”

“Her bölümde staj yapma imkânımız olmuyor.”

“Staj bölümleri seçilirken tüm yıllar göz önüne alınıp her öğrencilerin olabildiğince çeşit alan görmesini sağlamak.”

“Bezmialem tıp hastanesi harici hastanelerle anlaşılması.”

“... (bazı alanlar için) klinik alan yetersizliği olduğunu düşünüyorum.”

Bazı öğrenciler ise rotasyonda oluşturulan grupların yakın arkadaş gruplarının bir araya getirilerek yapılmasının klinik uygulamada verimliliklerini arttırdığını vurgulamışlardır.

“Klinik uygulamalar faydalı ve güzel fakat kendi arkadaşlarımızla denk geldiğimizde daha yararlı ve daha anlaşılır oluyor sadece 2 gün denk geldim ve diğer tüm günlerden daha verimli geçti çünkü onunla her şeyi ince ayrıntısına kadar oturup inceledik ama diğer türlü daha isteksiz oluyoruz.”

“... arkadaşlarımızla stajda denk gelmeyi çok isteriz çünkü gerçekten çok verimli geçiyor.”

Bazı öğrenciler klinik uygulama alanlarının kalabalık öğrenci grupları için dar olduğunu belirtmişlerdir. Bunun için klinikteki öğrenci hemşire sayısını azaltılmasını önermişlerdir.

“Bazı servislerde fazla sayıda stajyer oluyor ve hemşire odaları küçük olduğu için çok kalabalık ortam oluyor bu düzeltilebilir.”

“Klinikteki staj gruplarımız bazen çok kalabalık oluyor bunlarda seyreltilebilir.”

6.8.5. Tema 5: Klinik Uygulama Saati/Sıklığı ve Zamanı

Bazı öğrenciler klinik uygulama günlerinin daha çok olmasını, saat olarak daha geç başlayıp bitmesini ve teorik eğitimin sonunda verilmesini önermişlerdir.

“Staja çıktığımız günlerin sayısı olarak az olduğunu düşünüyorum.”

“Yazları öğrencinin o zamana kadar gördüğü alanlardan istediği birini seçip 1 ay veya daha fazla zamanda staj görebilir.”

“Saat olarak çok erken başlıyoruz daha geç başlayıp daha geç bitebilir.”

“Teorikle beraber yürütülmemesini isterdim. Bir dönem teorik diğer dönem sadece uygulamaların olmasını daha yararlı bulmaktayım.”

“Belli bir dönem de eksik tamamladığımız stajları tamamlamak.”

6.8.6. Tema 6: Devamsızlık Hakkı

Devamsızlık hakkının olmasını isteyen öğrenciler mevcuttur.

“Klinikte devamsızlık hakkımızın hiç olmaması.”

6.8.7. Tema 7: İntörnlük

Uzmanlaşmak istediği alanlarda klinik uygulama yapabilmek istemektedirler. Bununla birlikte intörnlere ücret verilebileceği vurgulanmıştır.

“Herkesin uzmanlaşmak istediği dala göre staj yerleri ayarlanabilir önemli olarak. Bir de intörnlere staj ücreti verilseydi güzel olurdu.”

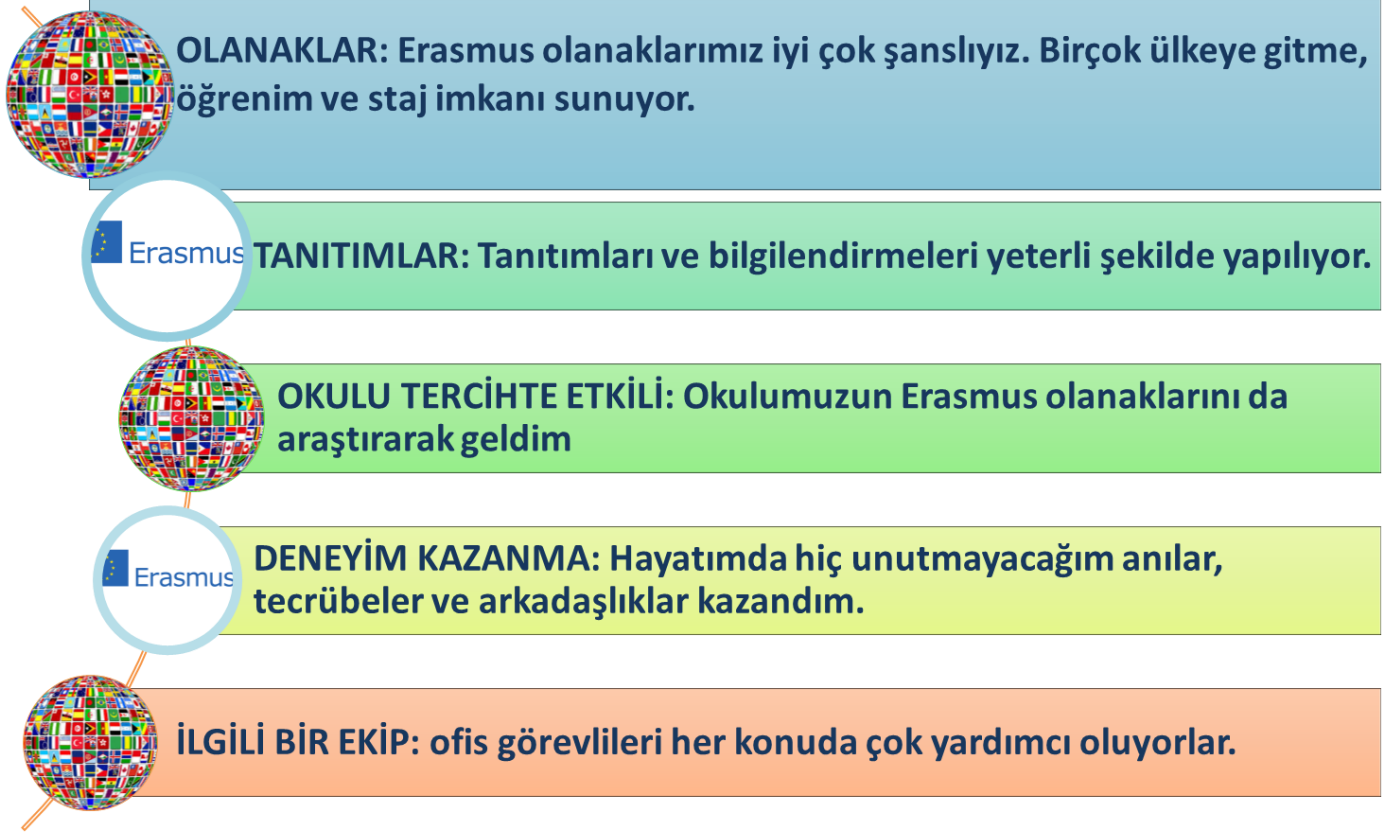
6.8.8. Tema 8: Sosyal Haklar

Yalnızca bir öğrenci sigorta imkanı sağlanmasını talep etmiştir.

“Klinik uygulamalara çıkan öğrencilere sigorta imkânı sağlanması yönünde bir önerim var.”

6.9. Erasmus+ Programına Yönelik Geri Bildirimler

Öğrencilerin Erasmus+ öğrenci değişim hareketliliğine yönelik geri bildirimleri ve önerileri aşağıdaki şekillerde özetlenmiştir.

Şekil 3: Öğrencilerin Erasmus+ Öğrenci Değişim Hareketliliğine Yönelik Geri Bildirimleri

ERASMUS KOORDİNATÖRÜNÜN DİĞER İŞ YÜKLERİNİN HAFİFLETİLMESİ

AİLELERE DE ERASMUSLA İLGİLİ EĞİTİM VERİLMESİ

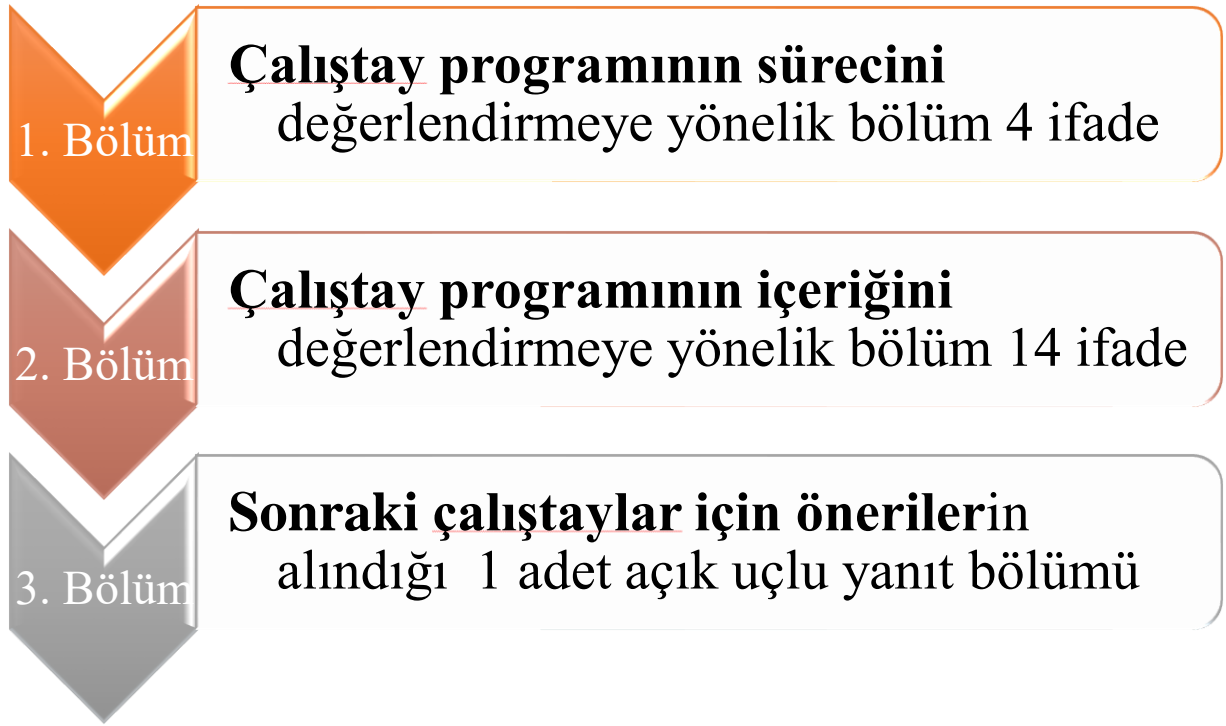
OLANAKLARIN ARTTIRILMASI: Kontenjan hibe ve okul seçeneğinin arttırılması, Erasmus'a yönelik İngilizce dersinin eklenmesi

Şekil 4: Öğrencilerin Erasmus+ Öğrenci Değişim Hareketliliği ile ilgili Önerileri

Tüm paneller bittikten sonra Prof. Dr. Türkinaz AŞTI VE Dr. Öğretim Üyesi Nesrin İLHAN'on teşekkür konuşmaları ve öğrencin katkıları alındıktan sonra çalıştay sonlandırılmıştır.

7. Hemşirelik Öğrencileri Çalıştayı-I Değerlendirme ve Memnuniyet Anketi Sonuçları

Memnuniyet anketinin amacı; akreditasyon çalışmaları kapsamında, Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde eğitim-öğretimin geliştirilmesine katkıda bulunması için gerçekleştirilen çalıştay hakkında öğrencilerin memnuniyet değerlendirmelerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Sonuçlar öğrencilere online olarak sunulmuştur. 250 öğrenciden 161 öğrenci (%64) ankete katılmıştır. Öğrencilerin sınıflara göre dağılımı %24,8'i birinci sınıf, %28,6 2. Sınıf, %19,9'u 3. Sınıf ve %26,7'si 4. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Öğrencilerin çalıştayla ilgili memnuniyetleri 3 bölümden oluşmaktadır (Şekil 5).

Şekil 5: Çalıştayla İlgili Memnuniyet Anketi Bölümleri

Öğrencilerin çalıştay programı süreci ve içeriğinden memnun oldukları görülmektedir (Tablo 11 ve Tablo 12). Bununla birlikte öğrencilerin gelecek çalıştaylar için yönelik önerileri de aşağıda verilmiştir (Tablo 13 ve Tablo 14).

Tablo 11: Program Süreci ile ilgili Memnuniyet Verileri

	Tamamen Katılıyorum %	Katılıyorum %	Kararsızım %	Katılmıyorum %	Hiç Katılmıyorum %
1.Çalıştay programının duyuru süreci yeterliydi.	54,03	40,37	3,10	1,24	1,24
2.Çalıştay programına bağlanmakta sorun yaşamadım.	55,27	33,54	3,70	4,96	2,48
3.Çalıştay programına ayrılan süre yeterliydi.	49,68	39,13	8,69	1,86	0,62
4.Çalıştay akışının sağlanmasında, teknik destek yeterliydi.	50,31	44,72	3,70	1,24	0,00

Tablo 12: Program İçeriği ile ilgili Memnuniyet Verileri

	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1.Çalıştay programı amaç ve hedefine uygundu.	62,11	33,54	2,48	0,62	1,24
2.Çalıştay programın içeriği ve yoğunluğu uygundu.	54,65	37,26	6,21	0,62	1,24
3.Çalıştay programındaki teorik eğitim deneyimi anket sonuçlarına yönelik yapılan	50,93	40,37	5,59	1,24	1,86

sunumlar bizim görüşlerimizi yansıtıyordu.					
4.Çalıştay programındaki laboratuvar eğitim deneyimi anket sonuçlarına yönelik yapılan sunumlar bizim görüşlerimizi yansıtıyordu.	46,58	42,85	8,07	1,24	1,24
5.Çalıştay programındaki klinik uygulama eğitim deneyimi anket sonuçlarına yönelik yapılan sunumlar bizim görüşlerimizi yansıtıyordu.	47,20	42,85	7,45	0,62	1,86
6.Erasmus+ eğitim-öğretim hareketliliği deneyim paylaşımları bilgilendiriciydi .	53,41	39,13	4,96	1,24	1,24
7.Erasmus+ eğitim-öğretim hareketliliği deneyim	54,65	32,29	10,55	1,24	1,24

paylaşımları bana motivasyon sağladı.					
8.Öğrenci deneyim paylaşımları eğitim sürecimizi yeniden değerlendirme fırsatı sundu.	57,76	38,50	1,86	0,62	1,24
9.Eğitim öğretim dışında bilimsel, sosyal ve kültürel faaliyetler hakkında bilgi sahibi olmamı sağladı	51,55	42,85	4,34	0,00	1,24
10.Eğitim öğretim dışında bilimsel, sosyal ve kültürel faaliyetlere yönelik deneyimlerin paylaşılması bana motivasyon sağladı.	54,03	39,75	4,34	0,62	1,24
11.Mezun deneyim paylaşımları	56,52	39,13	3,10	0,00	1,24

eğitim ğretim sürecinin meslek yaşamına etkisini görmemi sağladı.					
12.Mezun deneyim paylaşımları mezuniyet sonrasında kariyer planlaması hakkında fikir sahibi olmamı sağladı.	55,24	39,75	3,10	0,00	1,86
13.Davetli hocaların yaptığı sunumlar eğitim ğretim sürecindeki ortak sorunları görmemi sağladı.	54,03	40,37	3,10	0,62	1,86
14.Davetli hocaların yaptığı sunumlar hemşirelik eğitimindeki sorunlara yönelik zm	54,65	38,50	4,34	0,62	1,86

önerileri hakkında bilgi sahibi olmamı sağladı.					
---	--	--	--	--	--

Tablo 13: Gelecek Çalıştaylar ile ilgili Öğrencilerin Önerileri

Öneriyi sunan kişi sayısı	Belirtilen önerinin konusu
20	Çalıştay süresinin daha kısa tutulması
2	Sunum sürelerine sadık kalınması
3	Daha çok öğrencinin düzenlemeye katılmasının sağlanması
1	Duyuruların daha iyi yapılması
1	Diğer çalıştaylarda sunulacak öğrenci geri bildirimlerinin daha şeffaf olarak verilmesi

Tablo 14: Önerilen Çalıştay Konuları

ÖNERİLEN ÇALIŞTAY KONULARI	Farklı meslek uzmanlıkları ve alanlarına yönelik
	Hemşirelikte yüksek lisans ve doktora programlarına yönelik
	İlk yardım'a yönelik
	Mezunlarla yapılan söyleşiler ve mezuniyet sonrası kariyer planına yönelik
	Hemşirelikte mesleki hayatta yaşanan sorunlar ve başa çıkmaya yönelik
	ERASMUS'a yönelik
	Uzaktan eğitimin eğitim-öğretim süreci ve öğrenciler üzerindeki fiziksel, ruhsal ve sosyal etkilerine yönelik

Çalıştay Düzenleme Komitesi

Prof. Dr. Türkinaz AŞTI

Dr. Öğr. Üyesi Nesrin İLHAN

Öğr. Gör. Nareg DOĞAN

Arş. Gör. Yasemin ADIGÜZEL

Öğrenci Hümevra SARUHAN

Öğrenci Zeynep Ahsen ALTUNTAŞ

Öğrenci Elif Nur BULUT

Öğrenci Beyza ŞAHİN

